ಇದು ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ಅವರ ಚೊಚ್ಚಲು ಕೃತಿ ಎಂಬ ರಿಯಾಯಿತಿ ಈ ಕೃತಿಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಈ ಕವಿತೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸ್ವಯಂದೀಪಕತೆ ಇದೆ. ಹರೆಯದ ಈ ಕವಿಗೆ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಉಡಾಯಿಸಿಬಿಡಬೇಕೆಂಬ ಹುಸಿ ಹುರುಪಿಲ್ಲ ; ಏನು ಕಂಡರೂ ಬರ್ಫದ ಹಾಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಕೊಳ್ಳುವ ನಿರಂತರ ವ್ಯಸನಗಳ ಸಿನಿಕತನವಿಲ್ಲ ; ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಘೋಷಣೆ, ಹೇಳಿಕೆಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಗ್ರಹಿಸುವವರ ಪೋಸುದಾರಿಕೆ ಇಲ್ಲ.

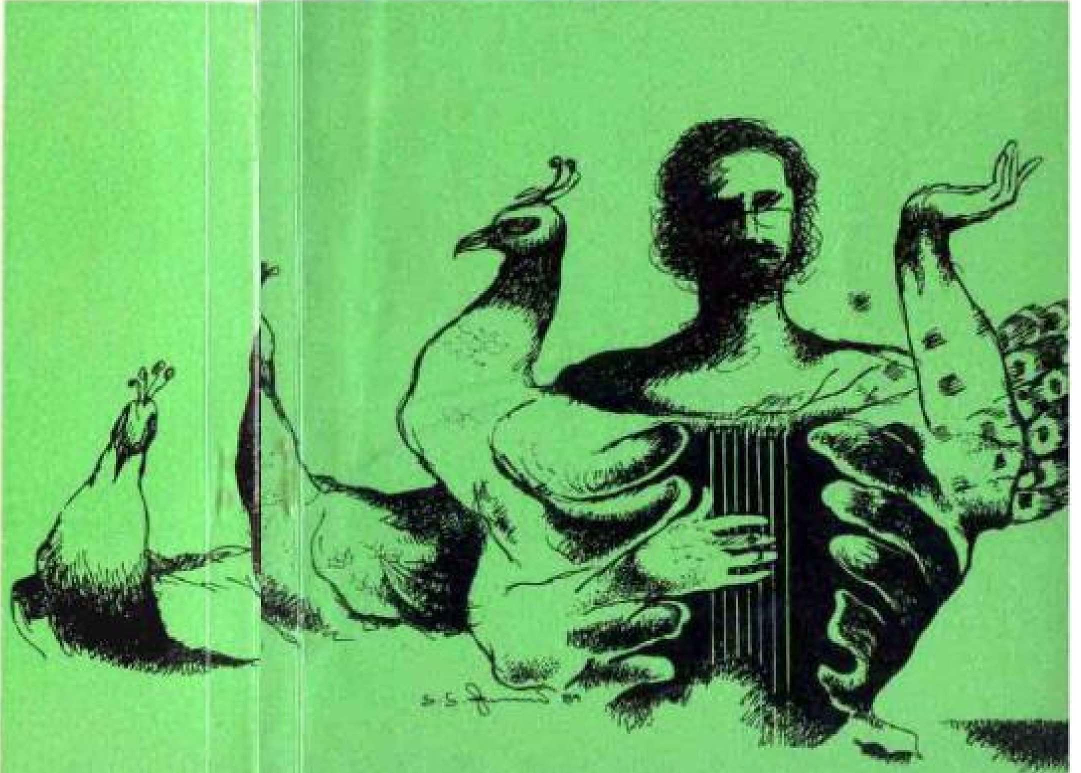
ಬದಲಾಗಿ ಮೊದಲು ಮುಬ್ಬು ಮಬ್ಬಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಓದಿದಾಗ ಅಂತರ್ಜಲದಂತೆ ದುಮುದುಮಿಸುವ ಭಾವಗೀತಾತ್ಮಕತೆ ಈ ಕವಿತೆಗಳ ಕೆಳಗೆ ಹರಿಯುವುದು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಕಿರುಗವಿತೆಗಳು ಮತ್ತು ನೀಳ್ಗವಿತೆಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲ ಅನುಭವವನ್ನು ಒಂದು ಉತ್ಕಟ ಭಾವಕ್ಷಣದ ಸಂಧಿಯೊಳಗೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಜರುಗಿದೆ.

'ರಂಜಾನಿನ ಕೊನೆಯರಾತ್ರಿ' 'ಮುಕ್ಕಲಿ ಭೋಪಾಲ್' 'ಬಾವಲಿ' ಮೊದಲಾದ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲ ಸಂಕಲನದಲ್ಲೇ ಬರೆದಿರುವ ಕವಿಗೆ ಯಾರ ಶಿಫಾರಸೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ.

—ಎಚ್. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶ

ನವಿಲು ಕಿನ್ನರಿ

ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ

ನವಿಲು ಕಿನ್ನರಿ

ಪ್ರಿಯ ಬಾಲುಗೆ,

ನನ್ನನ್ನೋದುವ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕಾಗಿ,

— ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ಕೋಲಾರ

ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ

ಶುಭದ ಪ್ರಕಾಶನ
ಜರಗನಹಳ್ಳಿ
ಜೆ.ಪಿ. ನಗರ ಅಂಚೆ
ಬೆಂಗಳೂರು-560 078

NAVILU KINNARI : A Collection of poems in **Kannada by Lakshmipathy and** Published by **Shubhada Prakashana** Jaraganahally, J. P. Nagar Post, **Bangalore – 560 078.**

First impression : 1989

Pages : 56

Cover Design : P. S. Kumar

Price : 12 Rupees

ಉಟ್ಟಂತ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಯನೆಲ್ಲ ಸೆಳೆದುಕೊಳಬಹುದಲ್ಲದೆ
ಮುಚ್ಚಿ ಮುಸುಕಿರ್ದ ನಿರ್ವಾಣವ ಸೆಳೆದುಕೊಳಬಹುದೆ ?

– ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ

Printed at :

Nethra Printers
6th Main, Chamarajpet
Bangalore – 560 018

ಪ್ರಕಾಶಕರಿಂದ...

ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರೇಮಗಳ ಕನಸು ಕಾಣುವ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಬಂಡಾಯ, ಹೋರಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುತೂಹಲ ಕೆರಳಿಸಿ ಮನಸೆಳೆದಿದ್ದ 'ಸಂಚಿಕೆ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ, ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ನಿಯತ ಕಾಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯ ಕಾವ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಈತನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಮಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟ.

ಈ ಸಂಕಲನವನ್ನು ಹೊರತರುತ್ತ ನಮ್ಮ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಯಾವುದೇ ಕಾಲೇಜು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ತುಳಿಯದ, ಓದಿನ ಒಲವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಂಕಣ್ಣನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಬಿರುದು, ಪದವಿಗಳಿಲ್ಲದ ಕಾವ್ಯಾಸಕ್ತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿನ ಕವಿತೆಗಳು ಗಹನ, ಗಂಭೀರ, ಬಿಗಿ, ಬಿಗುಮಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೂ ಓದುವ ಓದುಗರನ್ನು ತಡೆದು ಓದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಜರಗನಹಳ್ಳಿ ಶಿವಶಂಕರ
ಶುಭದ ಪ್ರಕಾಶನದ ಪರವಾಗಿ

ಪದ್ಯಗಳ ಕುರಿತು....

ಪ್ರೀತಿಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ,

ನಿಮ್ಮ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಓದಿದೆ. ಕಾವ್ಯ ಕೆರೆಯ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ನಾನು ಕೆರೆಯ ಆಳವನ್ನು ಅರಿಯಲಾರೆ. ಆದರೂ ಓದಿದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಿಷ್ಟು :

ನಿಮ್ಮ ಬಹುಪಾಲು ಕವಿತೆಗಳು ಬದುಕಿನ ನೋವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತವೆ ; ಮುಂದೊದಗುವ, ಸುಖದ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತವೆ. 'ಕಾಡುಜಾನಪ', 'ಹೊಂಚಿಕೂತ ಉಸಿರು ಘರ್ಜನೆ', 'ರಂಜಾನಿನ ರಾತ್ರಿ', 'ಸಾವಿನರ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ' – ಮುಂತಾದ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋವಿನ ಅನುಭವ ಗಾಢವಾಗಿದೆ. ಕವಿತೆಯ ವಸ್ತುವಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಪೂರ್ತಿ ಅರಿವಿದ್ದಿದ್ದರೆ 'ಮಸ್ಕಲಿ ಗೊಡಾಲ್', 'ಒಥೆಲೊ ಮತ್ತು ಅಮೃತಮತಿ' ಹಾಗೂ 'ಗಾರುಡಿ ಗಂಗ ಭಾರತ'ದಂತಹ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳು ಹೇಳಿಕೆಗಳಂತಿವೆ. ಆದರೂ 'ಸೂರ್ಯ ಮತ್ತು ಭೂಮಿ', 'ನವಿಲು ಕಿನ್ನರಿ' ಮುಂತಾದ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾವ್ಯಸೃಷ್ಟಿಯ ಶಕ್ತಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಬದಲಾಗಬೇಕೆನ್ನುವ ನಿಮ್ಮ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಕವಿತೆಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'ನವಿಲು ಕಿನ್ನರಿ' ಕವಿತೆಯ ಈ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು :

ಹೆಡೆಗಳೆತೆಯ ಫೂತ್ಕಾರವ ಹೊಮ್ಮುರಿ ಕಟ್ಟಿ
ಹೆಡೆ ಹೆಡೆಗೂ ನಾದಗವಿಯ ಹಾಡ್ಯ ಕಟ್ಟು ನಾಗನವಿಲೆ

ನಿಮ್ಮ ಯಾವ ಕವಿತೆಯಲ್ಲೂ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೊರತಾದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಕಾಣಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕವಿತೆಯ ವಸ್ತು ಕಠಿಣವೆನಿಸಿದರೂ ಭಾಷೆ ಕಠಿಣವಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ನಾನು ಇನ್ನೇನು ತಾನೇ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯ ?

ಬೆಂಗಳೂರು

–ಅಂಕಣ್ಣ

ನನ್ನೊಳಗಿನ ಕಪ್ಪು ಚಿಟ್ಟೆ...

ಬಹುಶಃ ನನ್ನ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನೇ ಬೇರೆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲದ ಕನಸುಗಾರ ನಾನು. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ವಾಸ್ತವಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಲಾಗದೆ ಕನಸುಗಳೊಂದಿಗಿನ ಕರುಳ ನಂಟನ್ನೂ ಕಡಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಅಗಣಿತ ಗೊಂದಲಗಳ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಚಿಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಅರಳುವ ರೂಪಾಂತರ ಕ್ಷಣವೊಂದಕ್ಕಾಗಿ ತಹತಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನೆಲ್ಲ ಗೊಂದಲಗಳ ಈ ಉತ್ಕಟ ಜಗತ್ತಿನಿಂದ ನನ್ನ ನಾನಾದ ಈ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಕಾವ್ಯ ಬಹುಶಃ ಹೀಗೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ ಎನಿಸುತ್ತೆ.

ತನ್ನ ತಾನರಿವುದೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಹೊಸ ಹುಟ್ಟು ಪಡೆದಂತೆಯೇ. ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತಲೇ ಹೊಸ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಆವಿಷ್ಕಾರ ನಡೆಯುವ ಬದುಕಲ್ಲಿ ನನ್ನೊಳಗೇ ಒಬ್ಬ 'ಮಹಾಮೌನಿ' ನಿರಂತರ ನನ್ನೆಲ್ಲ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿ ಉಳಿದು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಉದ್ವಿಗ್ನ ಬದುಕಿನ ಹಿಂದಿನ ನಿರುದ್ವಿಗ್ನ ನೋಡುಗನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ, ಇನ್ನೂ ತನಗೆ ಬಗೆ ಹರಿಯದೆಯೇ ಉಳಿದಿರುವ ಲೋಕವೊಂದರ ಎದುರು ದಿಙ್ಮೂಢನಾಗಿರುವ ನನ್ನೊಳಗಿನ ಅವನನ್ನು ಕದಲಿಸಲು ನಾನು ಹಲವು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವನ ನಿದಿರೆ ತೆಗೆದು ನಾನು ಅಕ್ಷರ ನೈವೇದ್ಯ ಹಿಡಿದು ಆಲಯಗಳಲ್ಲಿ, ನಿರ್ಮಾನುಷ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಸಿ ಗೋಗರೆದಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನದಲ್ಲದ ಸಣ್ಣತನಗಳಿಗಾಗಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಬೊಟ್ಟುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಸಹ್ಯಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆತ್ಮದಮನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಯಂತೆ ಅವನು ಈ ಪ್ರಪಂಚದ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದಲೇ ದೂರ ಉಳಿದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅವನೊಂದಿಗೆ ನಾನಿನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವನೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡದೇ ಇರಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಅವನನ್ನು ಕದಲಿಸಲೇ ಬೇಕು. ಅವನು ಮಾತ

ನಾಡುತ್ತ ನಾನು ಮೌನವಾಗಬೇಕು. ತನ್ನ ಚರ್ಮವೆಂದು ನಂಬಿಬಿಟ್ಟಿರುವ ಅವಮಾನಗಳ ಪೊರೆ ಕಳಚಿ ಅವನು ನಾನಾಗಬೇಕು.

ಆಗ ನನ್ನನ್ನು ಸದಾ ಕಾಡುವ ಕುತೂಹಲಗಳಿಂದ ಸಾವು ಮತ್ತು ಕಾಮವನ್ನು ನಿರುಕಿಸಲು ಅವನ ಪ್ರಾಚೀನ ಮೃಗನಯನಗಳು ನನಗೆ ಲಭಿಸಬಹುದು. ನನ್ನ ಕುತೂಹಲದ ಹೂಗಳ ಸಂಗೀತ ನನಗೆ ಕಾಣಿಸಬಹುದು. ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ನಡಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಬಹುದು. ಅವನು ಅಪಹರಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಮನಸಿನ ಲಕ್ಷ ವಾಸನೆಗಳ ನಕ್ಷೆಯೇ ನನಗೆ ಸಿಗಬಹುದು.

ನಾನು ಕಾಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇನೆ, ಅವನು ಕದಲುವ ಕ್ಷಣಗಳಿಗಾಗಿ. ಬಾಂದಳದ [illegible] ಮಧುರಚೆನ್ನರ ಕದಲಿಸಿದಂತೆ ; ಮಹಾದೇವಿಯ ಮನೋತತ್ವರಚನೆಯನ್ನು ನಿರಾಕಾರ ಚೆನ್ನನು ನಿರಂತರ ಕದಲಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಂತೆ-ಇವನನ್ನು ಕದಲಿಸಬಲ್ಲ ಆ ಶಕ್ತಿಗಾಗಿ.

ಕಾಲದ ಕಣ ಹೇಳುವ ಬೆಳದಿಂಗಳ ರಾತ್ರಿಯ ತಿತ್ತಿರಿ ಹಕ್ಕಿಯ ಅನಾದಿ ಹಾಡು ಅಥವಾ ಬಯಲು ಮೌನದ ಸೀಳಿ ಬರುವ ಮರಕುಟಿಗನ '[illegible] ಸಪ್ಪಳ' ಅಥವಾ ಜನಾರಣ್ಯದ ಇರುವೆಗಳಲ್ಲೂ ತಪ್ಪದೆ ಎದೆ ಕುಟುಕುವ ಯಾವುದೋ ನಿಶ್ಶಬ್ದ ಆಕ್ರಂದನ ಅವನ ಅಳ್ಳಕದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಕಬ್ಬದ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿಬಿಡಬಹುದು. ಪ್ರತಿಕ್ಷಣವೂ ಅವನನ್ನು ಬೆಂಗಾವಲಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂದಿರುವ ಅನೂಹ್ಯ ಜಗತ್ತು ಕರಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅವನ ಶಬ್ದನಾಭಿ ಅರಳಬಹುದು. ನನಗೆ ಸಹಜ ಪ್ರಪಂಚ ಕಾಣಿಸಲಾರಂಭಿಸಬಹುದು.

ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಚಂದ್ರನನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ನೋಡಿದ ನೆನಪೇ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಗುಬ್ಬಿ ಮನದೊಳಗೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಂತೆ ಗೂಡುಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಕಾಡು ಎಂದಿನಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಬಸುಮಾತಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರಾವಣದ ಮೇಘಗಳು ಎಂದು ನನ್ನ ನಸುಗತ್ತಲ ಜಾವದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಗೋಚರ ಕೋಲ್ಮಿಂಚಿನ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿಹೋದವೋ ನೆನಪಿಲ್ಲ. ಎದ್ದು ಬಂದು ನನ್ನೊಳಗೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ನದಿಗಳ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಯಾವ ಹೊನ್ನದ ಕೈಗಳು ಯಾವಾಗ ದಿಕ್ಕೆಡಿಯಾಗಿದ್ದವೋ ಎನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಬಗೆಹರಿದಿಲ್ಲ. ನೆಲವೇ ಇಲ್ಲದ ಲೋಕದಲ್ಲೀಗ ಅವಿರತ ಹಾರುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ ಹಕ್ಕಿ.

ಹೀಗೆ ಎಂಥ ನೋವಿನ ಬದುಕಲ್ಲೂ ಇಂಥ ಸಿಕ್ಕಪ್ಪಗಳಿಗೆ ಪಕ್ಕಾಗುವ, ನಿಸರ್ಗದ ನಿಗೂಢ ತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ತಲೆದೂಗಿಸಿ ಕ್ಷಣ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಬದುಕಿಬಿಡುವ ಆ ಆನಂದಗಳು ಮಾತ್ರ ನನಗೆ ಉಳಿದಿವೆ. ನಿರಾಶೆಯು ಕೆಡಲ್ಲೂ ಮುಳ್ಳಾಗುವ ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ಕಾಯುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟೊಂದು ಫ್ಯಾಂಟಸಿಯ ಲೋಕಗಳು ನನ್ನ ಮನೋವಲಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಿವೆಯೆಂದು ಹೌಹಾರುತ್ತೇನೆ. ಎಂಥೆಂತಹ ಪ್ರಾಚೀನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳ ವೈಚಾರಿಕ ಬೀಸು ನನ್ನೊಳಗೆ ಕ್ಷಣ ಕಾಲ ನಿಂದು ನನ್ನನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಿತನನ್ನಾಗಿಸುತ್ತವೆಯೆಂದು ಆಗೀಗ ಸೋಜಿಗ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ನನ್ನೊಳಗೆ ನಾನೇ ಇಲ್ಲ. ಅಥವ ಅದು 'ಅವನ' ಮುಂದುವರಿದ ಮೌನವಾಗಿರಬಹುದು.

ನನ್ನೊಳಗಿನವನ ಆ ಅಂಥ ಅನೇಕ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೂ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲ. ಪದ್ಯವಾಗದೆಯೇ ಹೋದ ಆ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮರುಸಂಪಾದಿಸಲು ನಾನು ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಮುಂದೋಡಿ ಕೈಚೆಲ್ಲಿ ಕೂತಾಗ ಹೊಸ ಕ್ಷಣಗಳು ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೆ ನಿಂತು ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಕೆಲವಾರಿ ಕಾಲ ಹೀಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಿ ನಗುತ್ತದೆ.

ಸುತ್ತಲ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಮೊದಲು ಚಿಪ್ಪೊಳಗೇ ಬೆಪ್ಪಾಗಿಟ್ಟ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮೂಕವಾಗುತ್ತಿರುವ ಅವನು ಎಂದಿಗಾದರೂ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಉಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಅವನಿಗೆ ನನ್ನದೂ ಭಯವಿರಬಹುದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಸದಾ ಅವನಿಗೆ ಫೋಬಿಯಾ ಆಗಿಯೇ ಕಾಡುವ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಅಸಹಜ ಒತ್ತಡಗಳನೇಕವನ್ನು ನಾನು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂಬರ್ಥದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೇಕೆ ಕುತೂಹಲವೆಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಆ ಕುತೂಹಲ ಇಂದಿಗೂ ಉಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅವನಿನ್ನೂ ನವಿಲಿನ ಕತ್ತಿಯೆಳೆಗೇ ಚಿತ್ತಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಬಣ್ಣ ಒಡೆಯದ ಹಂಸ ಬಿಳುಪು. ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಎಂದಿಗಾದರೂ ಅವನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕನಸು.

ಇಂಥ ಹೇಳದಿರುವ ಪದ್ಯಗಳೇ ನನ್ನನ್ನು ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಡುತ್ತಿವೆ. ನನ್ನದೊಂದು ಕವನ ಸಂಕಲನ ಹೊರಬರಬಹುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯೇ

ನನಗಿದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿಜಕ್ಕೂ 'ನವಿಲು ಕಿನ್ನರಿ' ಹೊರಬಂದದ್ದು ಗೆಳೆಯ ಜರಗನಹಳ್ಳಿ ಶಿವಶಂಕರ್ ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಮಾತ್ರ. ಅವರ ಕಾವ್ಯಶಕ್ತಿಗೆ ನಾನು ಮಾರು ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಸಂಕಲನದ ತಪ್ಪುಗಳು ಮಾತ್ರ ನನ್ನವು.

ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಕವಿ ಎಚ್. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶರು ಬೆನ್ನುಡಿ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ಮೂಲಕ ಪದ್ಯಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಅವರ ಸಹೃದಯ ನಿಲುವನ್ನು ತೋರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೇವಲ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಾಗಿ ಮಾತ್ರವೇ 'ನವಿಲು ಕಿನ್ನರಿ'ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ತನ್ನದೇ ಸ್ವಂತ ಸಂಕಲನವೆಂಬಂತೆ ಓಡಾಡಿದ ಹಾಡುಗಾರ ಗೆಳೆಯ. ಅಂಕಣ್ಣ ಪದ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಸರಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ನನ್ನ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಯಾವ ಸಖ್ಯತನಗಳೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಅಂಕಣ್ಣನ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರೀತಿಗೆ ದ್ಯೋತಕವಾದ ಅತನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪ್ರಜಾವಾಣಿ, ಲಂಕೇಶ್ ಪತ್ರಿಕೆ, ಸುದ್ದಿ ಸಂಗಾತಿ, ಮುಂಗಾರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಸಂಪಾದಕರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ೧೯೯೧ರ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ 'ಬಾವಲಿ' ಪದ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ ಶ್ರೀಯುತ ಟಿ. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ರಾವ್ ಅವರಿಗೂ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ನವಿಲು ಕಿನ್ನರಿಗೆ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಮುಖಪುಟ ಚಿತ್ರ ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಕಲಾವಿದ ಗೆಳೆಯ ಪ. ಸ. ಕುಮಾರ್ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ನನ್ನ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಕೇಳಿ, ಬೈದು ಮುದಪಡುವುದರಿಂದ ಹಿಡಿದು ನನ್ನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನೂ ಗಮನಿಸುತ್ತ, ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಪದ್ಯಗಳ ಆಯ್ಕೆಯವರೆಗೂ ಅನೇಕರು ಕಷ್ಟ ಸಹಾಯ ನೀಡಿ ನನ್ನೊಳಗಿನ 'ಅವನನ್ನು' ಇನ್ನಷ್ಟು ಮೂಕನನ್ನಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಕಲನದ ನೆಪದಲ್ಲಾದರೂ ನನ್ನೆಲ್ಲ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬಯಸುವೆನು

ಕೊಂಡಾಗ—ಅನೇಕ ಹೃದಯವಂತರ ಗೆಳೆತನವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಚಿರಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆಂಬ ಸತ್ಯ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಎದೆಯೊಳಗೇ ಉಳಿದು ಕಾವ್ಯದ ಗೂಡು ಕಟ್ಟುವ ಗೆಳೆತನಕ್ಕೆ ಋಣ ತೀರಿಸಿ ದೂರವಾಗಬೇಕೆ ?

'ನವಿಲು ಕಿನ್ನರಿ'ಯನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಸೀತಾ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್‌ನ ಮಾಲೀಕರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಮುನಿಧರ್ಮಯ್ಯ ಅವರಿಗೂ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿ, ಶ್ರದ್ಧೆಗಳಿಂದ 'ನವಿಲು ಕಿನ್ನರಿ'ಗೆ ಜೀವ ತುಂಬಿದ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ನಾನು ಋಣಿ.

ರಾಮಲಿಂಗ ನಿಲಯ
ಸಂತೇ ಮೈದಾನ
ಎಂ.ಬಿ. ರಸ್ತೆ, ಕೋಲಾರ–563 101

—ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ

ಒಳಗೆ

ಚಂದಿರನ ಗೆಳೆಯ

ಬಂದೆಯಾ ಚಂದಿರನ ಗೆಳೆಯ, ಒಳ ಬಾ
ನೆನ್ನೊಳ ಸಾಲುಗಳ ಸವಿನೆನಪ ಬಳಸಿ ಬಾ
ಮಾಯದ ಕನಸುಗಳ ತುಂಬಿ ಸುತ್ತಿ ಮುತ್ತಿ ಬಾ
ನಿನ್ನ ಉನ್ಮಾದ ತುಸುಮಾತಿಗಾಗಿ
ನನ್ನ ಮುಗ್ಧತೆ ಕಾದಿದೆ

ಆ ಮಿಡಿ ಹಕ್ಕಿಯ ಮೋಹಕ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ
ನೀನು ಬಂದೇ ಬರುವೆಯೆಂಬ ಮತ್ತು
ಎಂಥದೋ ತಲ್ಲಣದ ಮಧುರ ಸಂದೇಶವಿತ್ತು

ತಿಳಿ ಹೂಗಾಳಿ ನಿಶ್ಶಬ್ದ ಹೂಟ ಹೂಡಿ
ಕನವರಿಸುತಿದ್ದ ತರಗೆಲೆಗಳಾಟಗಳ
ತನ್ಮಯದ ಹೆಜ್ಜೆ ಸಪ್ಪಳಗಳನ್ನಾಗಿಸಿ
ನನ್ನೆದೆಯೊಳಗೆ ಹುಚ್ಚು ಒಸಗೆಗೆ ಕುಣಿವ ಮೋಡ

ಪ್ರೀತಿಯು ಆಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಸಿವನ್ನೋ
ಹಸಿವೆಯು ಆಳದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನೋ
ತಿಂಗಳ ಬೆಳಕ ಚುಕ್ಕಿಗಳಂತೆ ಚೆದುರಿಸಲು
ಕಾಲವೊಬ್ಬ ಮಾಯಾವಿ
ವಿಲಕ್ಷಣ ಭೀತಿಯ ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ಆಡುತ್ತಿತ್ತು

ಕ್ರಮೇಣ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಮಂಜು ಮುಸುಕಿ
ಆತನ ಮಾಸಿದ ನಿಗೂಢ ಬೆಳಕು
ಮೂಕ ಅಲೆದಾಟ್ಟಿಕೆಯಲ್ಲೇ ಅವನತವದನೆಯಾದ
ಈ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಂಟಿತನಕೆ ಸವಾಯಿತು

ನಿನ್ನ ಉನ್ಮಾದ ಪಿಸುಮಾತಿಗಾಗಿ
ಅಲಿಂದ ಮುಗ್ಧ ಕೆಯಿನ್ನೂ ಕಾದಿದೆ
ಆಹಾ ! ಒಂದೆಂಥ ಧ್ವನಿಯು ಚಂದಿರನ ಗೆಳೆಯು
ಏನದ್ಭುತ ಮೋಹಕ ಮಾಯೆ !

ಬಾವಲಿ

ಜಟೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡ ವೃದ್ಧ ಆಲದ
ಹುಷಾರು ಕಪಿಯಂತೆ
ನವಹೂಗಳ ಪ್ರಾಕ್ತನ ಕೊಂಬೆಗೆ
ಹಗಲುದ್ದ ತೂಗುಬಿದ್ದ ಸಿದ್ಧ
ತಾರಾಮಂಡಲದ ನಲುಮೆ ಪರಗಳ ಜಗ್ಗಿ
ಆಕಾಶದ ಮುಡಿ ಮೊಲೆಗಳಲ್ಲೂ ತನಿ ಬೆಳದಿಂಗಳುಕ್ಕಿತು
ನೊರೆಗುಳ್ಳೆಗಳಲ್ಲಿಷ್ಟು ವೈಢೂರ್ಯಗಳ ರಂಗೋಲಿ ಚಾಪ್ಪೆ ನೆರೆಯಿತು

ನೆಲದ ಮೇಲಿನ ಕ್ಷುದ್ರ ಕನಸೊಂದು ಚೀಕಿ ಚೀಕಿ
ಗಾಳಿಯು ಗದ್ದದ ಸೂಜಿಗ ರಕ್ತ ಹೀರಿದು
ಹಾರುವಂತಾದ ಒಗಟು ಸೀಳೆಂದು ಸರದಾರ
ಲೇಡಿ ಮ್ಯಾಕ್‌ಬೆತ್‌ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಕೂತ ನಿಶಾಚರ

ಕಾಲದ ಕಣ್ಣ ಒತ್ತಿಬಿಟ್ಟಿ
ಭ್ರಾಂತ ಕಲಾವಿದನ್ನಾರೋ ಬಿಡಿಸಿದ ಅಸಹಜ ಕೃತಿಯು
ಸುಟ್ಟು ಕರುಕಾದ ಸೊಟ್ಟ ಬಾವಲಿ
ಹೊಸ ಕಣಜಗಳಾಳದಲ್ಲಿ
ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿ ನಿದಿಗಳ ಗುಂಜಾರವಿಸಿದ
ಶ್ಮಶಾನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳ ಬೇಹುಗಾರ

ಗುಹಾಂತರ್ಯುಗದ ನಿಗೂಢತೆಯೊಂದು
ಸ್ವಪ್ನಿಯಸ್ತು ಸಮುಸ್ತಗತ ಕಬ್ಬುವಾಗಿ, ಕುಬ್ಬುವಾಗಿ
ಹಾರುವ ಪಕ್ಷಿಯಸ್ನಾಗಿದ್ದು ಆಹ ಚೋದ್ಯ ?
ಸ್ಮಶಾನದ ಹಾಡಿಗೆನಿತು ಸುಂದರ ವಾದ್ಯ !

ಜಟೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡ ವೃದ್ಧ ಆಲದ
ಹುಷಾರು ಕಪಿಯಂತೆ ...

ಗಂಧವತಿಯರು ನಡೆದಾಡುವ ಬ್ರಿಗೇಡ್

ಆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕಿಯರ ರೋಮ ರೋಮಗಳಲ್ಲೂ
ಹಾಲಿವುಡ್‌ನ ರೋಮಾಂಚನಗಳು ಅರಳಿ ಹಾಡುತ್ತವೆ
ಸೋಫಿಯಾ ಲೊರೇನಳಂತೆ
ಸೌಂದರ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದಿಸುತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಾರವರು
ಅವರು ಬ್ರಿಗೇಡ್ ರಸ್ತೆಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಞಿಯರು

ಮಾಂಸಪಿಂಡಗಳನ್ನು ತೀಡು ಕಂಡ ಕನಸನ್ನವರು
ಚರ್ಮದ ಬಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ
ವನದೇವಿಯ ಹೊಳೆ ಹಿಂಡಿ ತಂದ
ಮಸಣ ನೆತ್ತರನ್ನು ಸೋರಗೊಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ
ಲಕ್ಷ ಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಿಯುವ ಹರೆಯದ ಹಂಸಗಳವರು
ಹಾರಿದ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತವೆ
ಮದಿರಾ ನಗೆಯ ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲುಗಳು

ಪುರಾಣ ದೈತ್ಯಸುಂದರಿಯರು ನಡೆದಾಡುವ ಈ ನೆಲದಲ್ಲಿ
ಮನಸುಗಳು ಛದ್ಮವೇಷಧಾರಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ
ರಾತ್ರಿ ತಲೆ ಮರೆಸಿ ಬರುವ ಸೂರ್ಯನ ಹುಡುಕುವ
ಸಾವಿರ ಚಂದ್ರ ಕುಡಿಗಳಾಗುವ ಕಣ್ಣುಗಳು
ಮಾತ ಮೀರಿದ ಮೌನ ಭಾಷಾ ಕೋವಿದರಾಗುತ್ತವೆ
ನೀಲಿ ಚಿಲುಮೆಗಳ ಈ ನಂದನೋದ್ಯಾನದಲ್ಲಿ
ಬೀಸುವ ಶುದ್ಧ ಐರೋಪ್ಯ ವಾಸನೆಯ ಆ ಒಂದು ಘಳಿಗೆ
ನಾವು ಸುಂದರ ಪರಿಯ ಮಾಳಿಗೆಯೊಳಗಿನ
ಕ್ಷಣಿಕ ಬಂಧಿಗಳಾಗಿರುತ್ತೇವೆ

ಆಗ ಈ ಲೋಕದ ಮಾಯಾಂಗನೆಯರು
ನಮ್ಮೆದೆಯ ಗಾಯಗಳ ಕೋಟೆಕ್ಕೆ ನೆತ್ತರಲಿ
ತೆರೆಯುತ್ತಾರೆ ಯಕ್ಷ ಬಜಾರಿನ ವೈವಿಧ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರದ

ಆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕಿಯರ ರೋಮ ರೋಮಗಳಲ್ಲೂ
ಹಾಲಿವುಡ್‌ನ ರೋಮಾಂಚನಗಳು ಅರಳಿ ಹಾಡುತ್ತವೆ
ಸೋಫಿಯಾ ಲೊರೇನಳಂತೆ
ಸೌಂದರ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದಿಸುತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಾರವರು
ಅವರು ಬ್ರಿಗೇಡಿನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಞಿಯರು

ಒಥೆಲೊ ಮತ್ತು ಅಮೃತಮತಿ

ಅಮೃತಮತಿ :

ಓ ನನ್ನ ಮೂರ್ ದೊರೆ ಒಥೆಲೊ
ಆತ್ಮವಂಚನೆ ಇನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ
ಪ್ರತಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯನ್ನೂ ಓಯಸಿಸ್ ಹೊಳೆಗಳಾಗಿ
ಸ್ಮೃತಿಲಿಗಳ ನೆರಳು ಕವಿಯಲಾಗದು
ಆಲಿಸಿಕೋ ಇನಿಯ ಇನ್ನಾದರೂ
ನನ್ನೆದೆಯೊಳಗೇ ತಿರುವಿ ನಾಟಿಕೊಂಡ
ಕಣ್ಣ ಪಾತಾಳದ ಹವಳ ಸತ್ಯಗಳ

ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಅಂದದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ನಾನು
ಹಸುರಿನ ಪೊದೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಕೋಗಿಲೆಯಂತವಿತಿದ್ದ
ಅಷ್ಟಾವಂಕನು ರತಿರೋಮದ ಚಾಟಿ ಬೀಸಿ
ನಿಗೂಢ ಅಮೃತ ಸರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ
ಕಾಮ ಕಲಾಪದ ಚಂಡ ಅಲೆಗಳನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿದ
ಸೂರ್ಯನ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ
ಅವನು ಕಲಿಸಿದ : ನನ್ನ ಸುಕುಮಾರ ಪೊರೆ
ನೈತಿಕತೆಯ ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂತ ಕಾಮದಾರ್ಢ್ಯ ಕರೆ
ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಭೀತ ತೆರೆ
ಸರಿಪಡೆಯ ಗುಪ್ತ ಸತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸುಖದ ಕ್ಷಣಗಳಡಗಿದ್ದ

ಆ ಒಂದೊಂದೂ ಸುಖಗಳ ನಿರಂತರ ಸ್ಫೋಟಿಸಿ
ನನ್ನ ಸೌಖ್ಯಗಳ ನಶ್ವರತೆಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿದ
ಆ ಅಂಥ ಚಂದ್ರನಂದನ ಬಳಿಯ ಕಂಬಿ ನಾಯಕಿಡೆ,

ಅವನ ಹಾಡಿನಿನಿದಿಗೆ ಅರಳಿ ಕರಗಿದ್ದು
ಯಶೋಧರನ ಅಸಹಾಯಕತೆ ಮಾತ್ರ
ಅವನಂಥ ಸುಕುಮಾರ ಪುರುಷಾಕಾರದಲ್ಲೂ
ಹಿಂಸೆಯ ಹಿಟ್ಟಿನ ಹುಂಜ ಹೊಂಚಿತ್ತು
ಸುಂದರ ಮನೋನಂದನದಲ್ಲಿ ಜಾಪತ್ಯೊಮ್ಮೆ ಧಗಧಗಿಸಿ
ಘೀಸಿಲ್ ಬೆಂತರವಾಗಿ ಬೆಂಬಿದ್ದಿತ್ತು

ನಿನಗೆ ವಿದಿತ ಗೊತ್ತಿರಲಾರದು ಒಥೆಲೊ
ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದ ಬೆಂಕಿ ಸ್ನಾನಗಳ ನಡುವೆಯೂ
ನಾನು ಬಹಿಷ್ಕೃತೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಬರ್ಬರ ರಹಸ್ಯ
ಈ ಅಮೃತಳ ಹೀರಿನ ಸಮೋಹ ಕತ್ತು ಕುಣಿದ
ಮಾಟಗಾರ ಮನ್ಮಥ ಲೀಲೆ
ಅಷ್ಟಾವಂಕನ ಸ್ಪರ್ಶೋನ್ಮತ್ತ ಮನಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ಗ್ರಹಿಸಿತ್ತು
ಹೆಣ್ಣಿನ ಭೌತ ವೈಷಿಕತೆಯ ಅನನ್ಯ ದಾಸ್ಯ

ಕುಹಕದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದ ಕಾಲ
ಯಶೋಧರರ ನೆರೆತ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಂದು
ಒರೆದದ್ದೆಲ್ಲ ಸತ್ಯವಾಯಿತು
ಜಗತ್ತಿಗಿದೀಗ ಅಘಾತದ ಅವಕುಂಠನ ತೊಡಿಸಿ
ದೀರ್ಘ ಧ್ಯಾನದ ನಿನ್ನನರಸಿ ಓಡಿಬಂದ ಘಳಿಗೆ
ಒಬ್ಬ ಒಥೆಲೊ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಜರಿದ
ಸಾವಿನ ಎದುರಲ್ಲಿ ನಾಯಿಯಂತೆ ಇರಿದ

ಒಥೆಲೊ :

ಇನಿಯೆ ಇಂದುವದನೆಯೆ
ನಿನ್ನ ಕನಸುಗಾಮಿ ಸಂವೇದನ
ಒಡಲೊಳಗಿನ ವಿದ್ಯುಕ್ತ ಕಗ್ಗಂಟಿನ ಪದಪುಂಜ
ಸ್ನಿಗ್ಧವ ಪ್ರೇಮದ ಆತ್ಮದಮನ
ಈಗಷ್ಟೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ
ಮರೀಚಿಕೆಗಳ ಅಲೆ, ಘಾತಗಳ ವಿವರ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ

ನಿನ್ನ ಅವನ್ನ ಅಕ್ಕರೆಗೆ ಎರವಾದ
ಈ ಚಿನ್ನ ನನ್ನ ಬಾಲಕೋಶದಿಂದ ಹಕ್ಕಿ
ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹಡವಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ
ನೀನು ಕೊಟ್ಟ ಅಪೂರ್ವ ಪುಳಕದ ಅವಕಾಶಗಳಿಗಾಗಿ
ಮತ್ತು ಉಳಿಸಿದ ಸತ್ಯದ ಹೂ ಹುಣ್ಣುಗಳಿಗಾಗಿ.
ನನ್ನಿಗೆ ನಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಮೌನ ಪುರಿಯಾಕಿಸುತ್ತ
ಹೆಣ್ಣುಗಳೆಲ್ಲ ಅವಿತ ರಹಸ್ಯವೇ ಅಮೃತಮತಿಯೆಂದು
ಬಿಡು, ಕಾಮದ ಉನ್ಮಾದಾತ್ಮಕ ಆಯಾಮಗಳಿಗೆ
ಸಲ್ಲದ ರಣರಂಗವಾಯಿತು.

ಅಷ್ಟಾವಂಕನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಗರ್ಭ ಚಿಲುಕಿ ಕನಸು ಸುರಿದು
ಡೆಸ್ಡಿಮೋನಳಲ್ಲಿ ಎಲೆಮೇಲು ಅಮೃತಬಿಂದುವಾಗುಳಿದಳೋ
ಸಂಕೀರ್ಣ ಕಾಮ ಸಿಡಿದು
ನಿಜ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನೊರೆಯಾಡಿಗೊಂಡು ನಿಂತಿತ್ತು
ಅಜೇಯ ಖಡ್ಗ ಕಣ್ಕಟ್ಟಿನ ಕೇಳಿಯ ಬಗೆದು ಧೂಳೀಪಟ್ಟಿಸಿ
ಕೊಚ್ಚಿ ಬಾ ಧಾವಿಸಿದ್ದು ಸಂಕಲ್ಪದಾಚೆಗಿನ ಶೌರ್ಯವನ್ನು
ಆದರೆ ಬಲಿಯಾದದ್ದು ನನ್ನ ಅಜ್ಞಾನದ ಬಿಂಬ
ಅದು ಕೂಗಿದ್ದು ಮಾತ್ರ ಸೂರ್ಯನಿಗೂ ಕಾಣದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನೇ

ಇಟಲಿಯ ಮುಕ್ತೋದ್ಧರದ ಸಾವಿರ ತೀರಗಳಲ್ಲಿ
ಆನೋತ್ತರ ಲಂಗರು ಹೂಡಿ
ಲಲಿತವಾಗಿ ತಾಂಡವದಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು
ರೋಮಿನ ರಕ್ತವನ್ನುಕ್ಕಿ ಸೌಂದರ್ಯೋಪಾಸನೆಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ನೀನು
ವೀನಸ್ ಸಾಕಿದ ಅತಿ ಮುಗ್ಧ ಹಕ್ಕಿ
ಕಾಲವೀಗ ಕರೆಯುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತೆ
ಎದ್ದು ಬಾ ಒಮ್ಮೆ. ನಿನ್ನ ಗಾಢ ಮೌನ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ
ಸಾವಿರದ ಮನೆಯ ನೀಸನೆಯಂತೆ
ಕವಿಯೊಂದಿಗೆ ಕುತೂಹಲವಾಗಿ ಸಂವಾದಿಸುತ
ನಿಷ್ಕಾಮ ಕಾಮವಂತೆ !

ಡೆಸ್ಡಿಮೋನಳು ನನಗೆ ಉಣಿಸಿದ ವಾಸ್ತವ
ನಿಶಾಗೋಚರ ಭಾವ ಅಮೃತಮತಿ
ದಯಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಹುಡುಕಿಕೋ : ನಿನ್ನ ತಿಳಿ
ತಿಳಿವಿನಾಚೆಗೂ ಮಾರೀಚ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುಳಿವ
ಕಣ್ಣಿಲ್ಲದ ಒಳಗಿನ ಖಡ್ಗಗಳನ್ನು—ಮತ್ತು
ಅಷ್ಟಾವಂಕನ ಗೂನು ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ತುಳುಕುತ್ತಿರುವ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸತ್ಯಗಳನ್ನು.

ರೂಪಾಂತರ

೧.

ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ
ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಸುರಿಯುತ್ತ ಹುಟ್ಟಿದ ಅವನು
ಆದರೂ ಮಗುವಿನ ನಗುವೇ ಅವನಾದ
ಅವನಿಡೀ ಪ್ರಪಂಚದ ನಗುವಾದ
ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತರ ಬೆಳೆದವನು—ಕ್ರಮೇಣ
ಚೆಲುವಿನ ಮಾಯಾ ಕನ್ನಡಿಗಾಗಿ ತಪಸ್ಸೇ ನಡೆಸಿದ
ಕಂಡ ಕಂಡ ಕನ್ನಡಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕುಬ್ಜನೊಬ್ಬ ತಿರಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದ
ಕುಬ್ಜನನ್ನು ಹಂಗಿಸುತ್ತ ಕ್ರಿಮಿಯಾದವನು
ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯ ಏಳುಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು
ಸೂರ್ಯ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹುಡುಕಿ ಕೊಂದ
ಕತ್ತಲ ಗಾಂಧಾರಿ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ಕನಸುಗಳನ್ನು ಹಡೆದ

ಆದರೂ ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿ ಬೆಂಬತ್ತಿದ್ದ ಅಪಹಾಸ್ಯದ ಬೆಂಕಿ
—ಅಗಸ್ತ್ಯನಂತೆ
ಕವುಚಿಬಿದ್ದ ಕತ್ತಲ ಸಾಗರವನ್ನೇ ಬತ್ತಿಸಿತು.
ಬಯಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಸೂರ್ಯನ ಸತ್ಕಾರದಲ್ಲವನು ಬಂಧಿಯಾಗಿ
ಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತಲಾದಾಗಲಷ್ಟೇ
ಹುಚ್ಚನಾಗಿ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿದ್ದನು.
ಕ್ಷಮಿಸಿ, ಅವನ ಹುಚ್ಚಿಗೆ
ರೂಪಾಂತರದ ರೀತಿಯ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲವೇ
ಇಲ್ಲ.

೨.

ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ
ಈಗಲೂ ಶುಭ್ರ ನಾಚಿಕೆಯನ್ನು ಚಿಮುಕಿಸುತ್ತ
ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ಉತ್ಸವಗಳು ನಡೆವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ
ಯುಗಗಳು ಶಿಲ್ಪಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಸೆಯಲ್ಲಿ
ಆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕೆತ್ತತೊಡಗಿದ್ದವು
ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಈ ಅಂದಗಾತಿಯ ಸೇವೆಗೆ ಸೊಂಟಕಟ್ಟಿದ್ದವು
—ಅಂತ ಕವಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ
ನಕ್ಷತ್ರಗಳೇ ಇಲ್ಲದ ಅಗಾಧ ಬಾನಿನಂತಿದ್ದಳೆಂದರೆ
ಹೆಚ್ಚು ನಿಷ್ಠ ವರ್ಣನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಗರೀಕತೆ ಸ್ಪರ್ಶವನ್ನು ವಿಕಾಸಶೀಲಳಾಗಿದ್ದ
ಆ ಕುಸುಮಬಾಲೆಯ ಮುಖ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ
ನೀಲ ಕಮಲದ ಕಣ್ಣುಗಳು ಅರಳಿಕೊಂಡಿದ್ದವು
ಪುರುಷರ ಪ್ರತಿ ಉಸಿರೂ—ಅವಳಿಗೆ ಸಲ್ಲುವ ನಮಸ್ಕಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು—
ಈ ನಗುವ ಪಂಜರದೊಳ ಗಾಳಿಯಾಗಿ ತೇಲಲು ಬಯಸಿದ್ದರೆ
ಚರ್ಮದ ಹಡಗಲ್ಲಿ ಕೂತು
ನೆತ್ತರ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಣ್ಯಾಗೆ ಹಿಡಿಯಬಹುದಿತ್ತು
ದುಸ್ಸಹ ನಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗುಳ್ನಗುತ್ತ
ಲಂಗರು ಹೂಡುತ್ತಿದ್ದ ಘಳಿಗೆ

ನೆರಳು ಕೂಡ ಸವತಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ
ಜಾತ್ರೇ ನಡುತ್ತಿದ್ದ ಒಪ್ಪ ಹಠಾತ್ತನೆ
ನಗೆಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯಿತ್ತ ಅವಳು

ವಿಲಕ್ಷಣ ಮೌನಿಯಾದಳು ; ಶಬ್ದದ್ವೇಷಿಯಾದಳು
ಕ್ಷಮಿಸಿ, ಅವಳು ಹುಚ್ಚಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ
ಕೇವಲ ತಾನು ಹೆಣ್ಣೆಂದು ಅರಿತಿದ್ದಳು, ಅಷ್ಟೆ.

ನವಿಲು ಕಿನ್ನರಿ*

ಕಿನ್ನರಿಯೋರಿ ಕನ್ನಯ್ಯಂತೆ ಕನಸುವುದು ಸೊಗಸಲ್ಲ
ನಲಿಕ್ಕಳಿದು ನರ್ತಿಸಲಿ ನಾದವುತ್ತ ನವಿಲೆ
ನಿನ್ನ ರಂಗು ಗರಿಯೊಂದೊಂದೂ
ಗುಂಗು ಕನಸ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆ
ಹೊಚ್ಚ ಹೊಸ ವಾರಿಗೊಂದು ಹೊಸ ಹೆಜ್ಜೆ
ಕಟ್ಟು ಕುರುಡನೆದೆಯರೊಂದು ಸೂರ್ಯ ಹಚ್ಚೆ
ತೊತ್ತಳದುಳಿವಾತ್ಮಗಳು ಕಲ್ಲಣದಲಿ ತಂಗುವಂತೆ
ಕೆಂಡ ನುಂಗಿ ಕೇಕೆ ಹೊಡೆದು ಕಥಕ್ಕಳಿ ಕಾಡುನವಿಲೆ

ಕಾಲುಬುಡದ ಖಿನ್ನತೆಯನು ಕೀಲುಕೀಲಿನಲ್ಲೊತ್ತಿ
ಕೋಟಿ ಯಾಮವಾದರೂ ಸಂಹಾಸಲ್ಲಾಗಿ
ಕಿಚ್ಚುಹೊತ್ತಿ ನರ್ತಿಸಲಿ ಸಮ್ಮೋಹಕ ದೈತ್ಯ ನವಿಲೆ
ಹಸ್ಸಿಯಂಬು ನೆಲವನಿಂಬು ತೊಯ್ದು ತೂಗೊ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ
ಬೆಳಕ ಕಣ್ಣು ಕುರುಡು ಲೋಕ ಮೂಕ
ಹಿಡಿ ಮನಸನು ಹಿಡಿದು ನೀನು ಮಣ್ಣ ದಾಂ ತುಳಸಿದೆ
ವಿಶ್ವಶಾಂತಿ ತೋರಣದ ಮಂದ್ರಾಸ್ತ್ರ ನವಿಲೆ

ಕೂಸು ಹಿಡಿವ ಚುಕ್ಕಾಣಿಗೆ ಸಾವ ರೇಷ್ಮ ಜಗವರಳಿ
ಹಕ್ಕಿಗೂ ಹಸಿಯಿರದ ರಣಮೆಟ್ಟುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲೂ
ಗರಿಗರಿಯಲು ಜಂಜುವರಳಿ ಧವಳ ಧಾರೆ ಧರೆಯಲಿ
ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ಬಾಂದಿಯಲ್ಲೂ ಕೆಂಪು ಆನೆ ಮೊಡೆಹಾಟ
ಸಿಬಿರಾದ ಕನಸುಗಳ ಅಕ್ಷಯ ಜನಕ ಬಿತ್ತ ನವಿಲೆ
ಹಬೆಯ ಉಸಿರುಗಳ್ಳೊಳಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಣಿವ ಕಣ್ಣ ಬೆಟ್ಟ
ದೀನಾರವ ಬೀಜ ಬದುಕು ದಿವಿನಾದ ಸ್ವಪ್ನಮಂಟಪ

ಕಂದು ಚುಕ್ಕಿ ಹುಡಿಯೊಡೆಯುವ ಕಿಂದರಿನಾವಕ್ಕ ನೀನು
ವಿಷದ ಹಾವ ಮೆಟ್ಟು ನವಿಲೆ
ಹುಡುಗಳಡೆಯ ಪೂತ್ಕಾರದ ಹೆಡೆಮುರಿ ಕಟ್ಟಿ
ಹೆಡೆ ಹೆಡೆಗೂ ನಾದಗರಿಯ ನಾಟ್ಯ ಕಟ್ಟು ನಾಗನವಿಲೆ

ಕಿನ್ನರಿಯೋರಿ ಜಪ್ಪ ಕನಸುವುದು ಸೊಗಸಲ್ಲ
ನಲಿಕ್ಕಳಿದು ನರ್ತಿಸಲಿ ನಾದವುತ್ತ ನವಿಲೆ

---

*ನವಿಲು ಕಿನ್ನರಿ ಒಂದು ತಂತಿವಾದ್ಯ. ಕಿನ್ನರಿ ನುಡಿಸುತ್ತ ಬುಡ್ಬುಡ್ಕಿಗೇ ಕಲಾವಿದರು ಮನೆ ಮನೆ ತಿರುಗುತ್ತ ಜಾನಪದ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುವ ಬಿಕ್ಷುಕರು ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರು ಮೂರಿಗನ ನಾಳ್ಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಣಯ ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆದ ಆ ರಾತ್ರಿ

ಮಳೆ ಹಾನಹಾನವಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು
ಮುದಿ ಮರಗಳಲ್ಲಿನ ಹರೆಯದ
ನಗೆಯ ಬಲೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹರವುತ್ತ
ಗಾಳಿ ತನ್ನನ್ನೆ ಚಿಂದಿ ಚಿಂದಿಯಾಗಿ ಹರಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು
ಸಿಕ್ಕಷ್ಟೆ ಮಿಂಚು ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಸೆದು
ಕತ್ತಲನ್ನಿಡೀ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿರುವ ಸಂಚಿನ ರಹಸ್ಯ ಸಭೆ ಕೂಡಿತ್ತು

ಆಗ ನೀನು ನನ್ನ ರೆಟ್ಟೆಗೆ ಜೋತು ಬಿದ್ದಿದ್ದೆ :
ಗಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹನಿಯುತ್ತಿದ್ದ ನೀರಧಾರೆ
ರಾತ್ರಿಗೆ ಲಂಗರು ಹೊಡೆದಂತೆ.

ಊದಿಕೊಂಡ ಇಂಥ ರೋಗಿಷ್ಟ ಇರುಳಲ್ಲಿ
ನಿನ್ನ ಚುಂಬಕ ಕೈಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚುತ್ತ ನನ್ನ ಮುಖವನ್ನು
—ಅಥವ ತೆರವುತ್ತ ಭಾವನೆಗಳ ಬರ್ಬರತೆಯನ್ನು
ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದೆ ಆತಂಕವನ್ನು :
ಸುಕೋಮಲ ಕಂಠದ
—ಅಸ್ಪಷ್ಟ ದನಿಯಲ್ಲಿ

ಆದರೆ ಬದುಕಿಂದೂ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಗೆಳತಿ.

(ಕೊರಿಯೆವ್ ಪದ್ಯವೊಂದರ ಸ್ಫೂರ್ತಿ)

ರಮಜಾನಿನ ಕೊನೆ ರಾತ್ರಿ

ಅದು ರಮಜಾನಿನ ಕೊನೆ ರಾತ್ರಿ
ಬಿಳಿ ಮೀಸೆಯ ಚಂದ್ರ ಸುಂದರ ಜಗತ್ತಿಗೆ
ಕಾರ್ಮೋಡಗಳ ಬುರುಖಾ ಹೊಲೆದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ

ಅತ್ತರಿನ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಎಚ್ಚರದ ವಾಸನೆಯುರದಂತೆ
ಬೆವರದೇಹಗಳನ್ನು ಮತ್ತಲ್ಲಿ ಕೆಡಹಿದ್ದವು
ಮುಲ್ಲಾನ ಅಮಲು ಮಂತ್ರಗಳು
ಆತಂಕದ ಮನಸುಗಳ ಪಹರೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು

ಸೈತಾನ ಬಂದೀಖಾನೆಗಳೊಳಗೇ ಖಾಯಂ
ಖಾವಂದರಿಗಾಗಿ ಕುಸುಮಿತ ತನುವನ್ನು ಬೀವಿಯರು ಹಾಸಿಕ್ಕಿದಾಗ
ಹೊಂಚಿಕೂತ ರಮಜಾನ್ ಚಂದ್ರ
ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಹಾಡಿಗೆ ಬಿಳಿಯ ಕತ್ತಲನೆರಚಿದ
ಹಬ್ಬದ ರಾತ್ರಿಯ ಆ ಉನ್ಮತ್ತ ಲೋಕದಲ್ಲಿ
ಚಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ನಿರಾಕಾರ
ಮುಸುಗು ತೊರೆದವು.

ಉಸಿರಾಡುವ ಗೋರಿಗಳ ಆ ಪುರಾಣ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೊಂದು
ಪುನುಗು ಬಜಾರಗಳ ಗುಪ್ತಗಾಮಿ ಹುಸಿ ಆಸ್ಫೋಟನೆ
ಹಾಡ ಹಗಲಿನಂತಹ ಅಜ್ಞಾನಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರುಳಿನಂತಹ ತಾವು
ಎಂದೆಂದಿಗಾದರೂ ಕಾಣಬೀಳಲು ಶಕ್ಯವೆ ?
ಅನುಮಾನದ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಕವಲುಗಳಲ್ಲಿ
ರಾತ್ರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಸಾಗಿತ್ತು ನಿದ್ರಿಸುವ ಕಿಂಬಿನಂತಹ

ಪ್ಯಾಟಿ ಮೆಹಂದಿಯ ಮೆರವಣಿಗೆ
ಜಾಗ್ವಾರ್‌ನ ಭೀತ ಚೆಲುವಿನ ಬಗೆ

ಪುಟ್ಟ ಪುಟ್ಟ ದ್ವೀಪದಂತಹ ಜನಾಂಗಗಳು
ಒಡಲುಸ್ತ್ರ ನೆನವ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಗಳ ಪತ್ತಲ ನೇಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ
ಕವಿಯೊಬ್ಬ ಕೌಶಿಸ್ತುಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ :
ಕಡುಗತ್ತಲಲ್ಲಿ ಬುರುಖಾ ಧರಿಸಿ ಬರುವ
ಒಂಟೆಯಂತಹ ಮಂದಗಮನೆಯೆ
ಚಂದ್ರ ತಾರೆಯರ ತಿರುಳು ನಿನ್ನ ಕಾಣುವುದು ಬೇಡ
ಕತ್ತಲ ಪೊದೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಮೋದವಾಗು ಬಾ
ನಿನ್ನ ಮೋಹಕ ಓಯಸಿಸ್ ಮುಖದ ನಾಚಿಕೆಯೊರತೆ
ಮಿಹರಾಬಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿರಿಯದು ಅಲ್ಲಾನ ಆಣೆಯಿದೆ.

ಮಿಂಚಿನ ವಾಸನೆ

ಮಿಂಚಿನ ವಾಸನೆ ಸುಳಿದಾಗ
ಮಣ್ಣಿನ ಹುಡಿ ಧೂಳಿಯೂ ಅರಳಿ
ಮರುಭೂಮಿಯಿಂದೀ ವಿಶ್ವವು ವನವಾಗುವಂತಹ
ನಿನ್ನ ನೆನಪು ಮರುಕಳಿಸುತ್ತ
ಆಕಾಶದ ಕನಸು ಕೂಡ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ
ಪ್ರಿಯ ಸಖಿ, ದುರಂತದ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು
ಸ್ವರ್ಗದ ವಿಶಾಲ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ
ನನ್ನ ಜಾಗ ಹುಡುಕುತ್ತ ನಿಲ್ಲುವುದು
ಪುರಾಣದಲ್ಲಿನ ವಿಲಾಸವಿಲ್ಲದ ಪಾತ್ರವೊಂದನ್ನು ನಟಿಸಿದಂತೆ
ಆದರೂ ಅದರ ದಿಗಂತದಂಚಿನ ಏರುಪೇರು
ನಿನ್ನ ಬದುಕಿನ ಕೆಲವಾದರೂ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂಬಂತೆ
ಮಿಂಚುಗೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ
ಮಿಡಿಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ನಿನ್ನ ಕಾಲ ನಷ್ಟ ಆದಾಗಲೂ
ನನ್ನ ಆಯುಸ್ಸಿನ ನಡಿಗೆ, ಕಾಲಗತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ
ಅದ್ಭುತ ಮಾನದಂಡವೆನಿಸುತ್ತ

ಸೀತೆಯ ಚೆಲುವ ಬೆಂಕಿ ಹಿಡಿದುಬಿಡದ
ಲಂಕಾಕ್ಷಿ ಮಾರೀಚ ಜಿಂಕೆಯಂತೆ
ಹದಿಹರೆಯದಂಗೇ ಕನ್ನವಿಡುವ
ನಿನ್ನ ಜುಮ್ಮು ನೋಟದ ಕಣ್ಣುಗಳಂತೂ
ಸೌಂದರ್ಯ ಪಾಕದ ಹದ ಎತ್ತುತ್ತವೆ
ಎದೆಯೊಳಗೆ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಹುತ್ತಗಟ್ಟುತ್ತದೆ

ಮಿಂಚುಗಳ ಮಾಲೆ ತೊಟ್ಟ ಮಾಂತ್ರಿಕಳಂತೆ
ನೀನು ಅದೃಶ್ಯವಾದ ದಿನದಿಂದ
ವ್ಯಕ್ತವಿಸ ನನ್ನ ಅತಿಥಿಗೆ ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿ ಕೂತಿದ್ದೇನೆ
ಅದೇ ಮಿಂಚಿನ ವಾಹನೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು
ಕೇವಲ ನಿನಗಾಗಿ.

ಸಾವಿನರಮನೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು

ಇರುಳಿನ ಗುಲ್ ಮೊಹರ್ ಕಣ್ಣು
ಅಸ್ತ
ತತ್ವಧ್ಯಾನ ನಿರತ–ಅರ್ಧ ನಿಮೀಲಿತ
ಮೌನದ ನಾಲಿಗೆಯಾಡಿ ಹೊರಳಿಲಿಯ ಉಸಿರಾಟ
ಭೂಮಿಯಿಂದ ಅದೆಷ್ಟು ಆಕಾಶ ಎದ್ದಿತ್ತು
ಹೆಣದ ಮನೆಯ ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿ ಹಿಂಗದ ಚರಮ ವಾಸನೆ
ಚಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿಗಿದ ನಿಶ್ಶಬ್ದ ಕೋಳ.

ಕಳ್ಳಬೆಕ್ಕಿನ ಕಣ್ಣಂಚ ಕಿಸೆದಂತೆ
ಮುಂಬಯಲು ದುರಂತಕ್ಕೆ ಗೀಜು ಬೆಳಕ ಹಣತೆ
ತರಗೆಲೆಯೊಂದಲ್ಲೋ ವ್ಯ ಮುರಿದ ಸರಳಕ
ಧೂಳಿಡಿದ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಚಿಕ್ಕಳಿಕ
ಒಂಟಿ ಹಾಡಿಹೋಳರು ನೀವ್ವು
ವ್ಯಥಾ ಕವಿಗೊಟ್ಟಿರಿ, ಜೋಕೆ !

ಶವಕಾಷ್ಠಕೆ ಭೂಮಿ ಕೇಳದ ಬದುಕು
ಚಂಡಾಲ ವೀರಬಾಹುಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಕಾಸು ತೋರಿಸಿ ಧರಣಿ ಸುಡಕೊಟ್ಟು
ಸಲುದಾಗಳಿಂ ಕಂಡ ನಿಜವೇಗ ನಸುಕು ಮುಸುಕು
ಮೃತ್ಯು ಮೊಹಲ್ಲೂ ಸ್ಮಶಾನದ ಸೀಮೆಯುದ್ದಕ್ಕು
ಸತ್ತಿತ್ತು ಸಾವು–ಕರುಳ ಮಿಡಿಗೊಂಡಂತೆ
ಬದುಕು–ಎದ್ದಿತ್ತು ಮತ್ತೆ ನಂಜುಂಡ ನಿಶಾನೆಯ

ವೈರಾಗ್ಯದ ಜೋಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೃತ ಸ್ಮೃತ ಕಾಮನೆಗಳ ಜೊತೆಗಾ
ಬೋಗಿಗಳು ಹೊರಟ್ಟರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಅಧೋ ದಿವ್ಯಗಳ ನೋಗು ?

ಪಶ್ಚಿಮದ ಕೆಂಪಾಂಬುಧಿಯಲ್ಲಿ
ಮುಳುಗಿದ್ದರೂ ಸೂರ್ಯ ಉಳಿಸಿದೆ ಪ್ರಾಸ್ತ್ರಜ್ಞೆ
ನೆನಪು ನರಿದು ನೆರೆಗಡ್ಡದ ಸಂತ ಸಾಗಿದು
ನೆರೆದ ಸಂತೆಗೆಲ್ಲ ಸತ್ಯ ಸಿಂಧೀತೆ ?
ಸುಡುಗಾಡಲ್ಲಿ ಆಕಾಶದನಂತಕ್ಕೆ ಅರಳಿದ
ಬಗೆ ಬಣ್ಣಗಳ ಬದುಕಿ ಜಂತು
ತೆರೆಯುವೆದೆಗಳ ಕಾಡೀತು ಎಂತು ?

ಬಿಸಿಲು ಕೋಲು

೧.

ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೊಳಗಿಂದ ಬಂದ ಇಳಿ ಬಿಸಿಲು
ನವಿಲು ನೀಲಾಗಸದಲ್ಲೆಂಟ್ಟಿದ್ದೆಮ್ಮ ಸುಗ್ಗಿಯ ಕನಸು ?
ಸುಗ್ಗಿಯೆಂದರೆ ಎಂಥ ಬಿಸಿಲ ಕೋಲು ಸುಗ್ಗಿಯಾಯ್ತು ?
ಕೋಲು ಕೋಲಾಗಿ ಕೆಳಮುಟ್ಟುವ ಬಿಸಿಲಕೋಲು
ನೂಲು ನೂಲಾಗಿ ಸೂರ್ಯಸ್ಪರ್ಶ ನೇಯುವ ಬಿಸಿಲ ಕೋಲು

ಈ ಇಂಥ ಚೆಲುವ ಕೋಲ ಬಾಗಿಲಿಗಿಡುವ
ಬೀಸು ಬೀಸು ಬಂದೋನ್ಯಾರು ?
ಯಾರು ಚಂದ್ರ ಮುಸುಗು ಸರಿಸಿ
ಕದವಿಕ್ಕಿಕೊಂಡ ಕಣ್ಣ ಕನಸ ಕದಡಿ
ಅನೊಕ್ಕ ಚೆಲುವ ಚೆಲ್ಲಿಕೊಂಡೋನು ?
ಆ ಮೌನಗಣ್ಣ ಮುಂಜಾವಿಗೆ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿದಾರು ?
ಮನಸ ಮೀಟಿ–ಭಾವ ಬೆಟಿ
ಅಪಮಾನದ ಬೇಲಿ ದಾಟಿ
ಆತ್ಮಛಲದ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುತ್ತಿ
ಕಣ್ಣ ತೆರದು ಕಾಣದಂತೆ ಕಾದುಕಿರುವನಾರು ?

ಯಾವ ಮಾತಿಗಿ ಎಸಪ ಹಚ್ಚಿದ ಕದಾಕೂಡನೋ ?
ಯಾವ ಮಿಂಗನ್ನ ತೇಲ ಚೆಲುವುವನೋ ?
ಯಾವ ದಾರಿಯ ಮುರಿದು ಕಾಮಾಗಾರಿನು ಎರಡು
ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಪುರುಷನಾಗಿ ಸಂಸ್ತ್ರ ಮಿಂಚುವನೋ

೩.

ಕನಸು ಕೊನರಿದ್ದು ಮನ ಮನದ ಬನಬನದಲೂ
ಸಾಸಿರ ಮುತ್ತಿನ ಕಣ ಕಣಕೂ
ಬೆಳ್ಳು ಬೆಳ್ಳಿಗೂ ಕಾವ್ಯ ಹಕ್ಕಿ ಕಲರವಕೆ
ವಸಂತಾಗಮಕ್ಕೆ ಮೊಗ್ಗೂ ಅರಳಿತು
ಕತ್ತಲ ಕಣಿವೆಗಳಿಂದೆದ್ದ ಪ್ರೋ
ದೇಶೀಕ ಚಿಕ್ಕ ಚೆಯರ ಸಾಲು ಸಾಲು

ನವಿಲು ಕೋಲು ಕೈಯಲಿ ಹಿಡಿದು
ತುಂಬು ಚಂದ್ರನ ತುರುಬಿಟ್ಟು
ತೂಗಿದವು ಜೋ ಜೋ–ಬಾನಿಗೆ ಜೋತುಬಿದ್ದ ಜೋಕುಮಾರನ
ಮಕರಮುಖಿಯ ದಂಡ ಹಿಡಿದ ಮಾಂತ್ರಿಕನ
ಬಿಳಿಲು ಕೋಲ ಹೊರೆ ತಂದ ಮುಕ್ತಲೋಕದರಸನ

ಸುಗ್ಗಿಯೆಂದರೆ ಎಂಥ ಬಿಸಿಲ ಕೋಲ ಸುಗ್ಗಿಯದು !
ಹೂವರನ್ನು ಬಿಡದೆ ಮುಟ್ಟಿಯೇ ಮುಟ್ಟುವ ಬಿಸಿಲು
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಹೊಸ ಶೋಭೆಕ ಕರೆಸ ಹೊಲಬಿಲ್ಲದ ಹೊನಲು
ನಗುವ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಇಳಿದ ಬಂಗಾರ ಬಿಸಿಲು
ನವಿಲು ನೀಲಾಗಸದಲ್ಲೆಂಟಿದ್ದಷ್ಟು ಸುಗ್ಗಿಯ ಕನಸು !

ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸೌಷ್ಠವಗಳ ಗೆಳತಿಗೆ

ನಿನ್ನ ಸೌಷ್ಠವಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಅಂದವೆಂದು
ಕೇಳಿದೆ ನೀನು ಸಹಜವಾಗಿ
ಹೇಳಿದು ನನ್ನ ಸದುದಾತ್ತ್ಯಯು ನವಿಲು ಹೌದವ.
ಹುಂಜದಂತೆ ಕತ್ತು ಕೊಂಕಿಸಿ
ಸೌಂದರ್ಯೋಪಾಸನಾ ನವ ವಂಕಿಸಿ
ಅನುನಯದೆ ಬಳಸಿದಿರುವ ನಿನ್ನ
ವಸ್ತ್ರದ ಪೋಲಿನ ನಡುವಿನ
ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಮಾನಸ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದೆ

ನೀನು ಖಂಡಿತ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೇ
ಮತ್ತೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತೀಯೆ :
ಯಾವ ಅಂದವನ್ನು ಯಾವ ಸೌಷ್ಠವ ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದೆ ?

ಗಂಗೆ ಪಾತ್ರದಿಂದ ಮೌನ ತುಂಗೆ ತೆರಳದಂತೆ
ನಿರುತ್ತರ ಪರ್ವದ ವಾಗ್ಬಾಣ
ಬದುಕಿನ ಫಲಮೂಲವೇ ಕುಸಿಯುವ ಕ್ಷೀಣ ಕ್ಷಣ
ಸರಳ ಬದುಕಿಗೇ ಸ್ನೇಹವೊಂದು ತೇಲೊತ್ತಿ ಬಿಡುವ
ಹೆರ್ಕ್ಯುಲಸ್ಸನ ಚೆಲುವೇದರೆ
ಸುಂದರ ಹೆಣ್ಣುತನ ಮೊಗ ಪೆಂಪಿಯುತ್ತದೆ

ಸ್ವಾಧಿಷ್ಟ ಅಂದ ಬೇಸರಗೊಂಡ ಈ ಯಕ್ಷಪ್ರಶ್ನೆಗೆ
ಲಾವಣ್ಯದ ಮೇರುಗಳೆತ್ತರದಿಂದ ಉತ್ತರವಿತ್ತು
ಮಾತು ಮೌನ ಪ್ರಪಾತಕ್ಕಿಳಿಯುವ ಮುನ್ನ ನಿರುಮ್ಮಳವಾಗುತ್ತೇನೆ

ವಾಸ್ತವದೊಗಟುಗಳನ್ನು ಅಮೋಘವಾಗಿ ಕವಲಿಸಿ
ಹುಟ್ಟು ಬದುಕಿನ ಚೊಕ್ಕ ನಕ್ಷೆ ಬಿಡಿಸುವಾಗಿನ
ಧೀಮಂತ ಮೊಗದ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಸಿರಿಯು
ಸೌಂದರ್ಯವ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಕಡೆವ ಆ ಸ್ನೇಹದ ಕಣಜದ ತುಂಬು
ನಿನ್ನನ್ನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸೌಖ್ಯವಗಳ ಬಂದಗಿತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿಸಿದೆ ಗೆಳತಿ
ಅಂದರೆ ...

ಹೊಂಚಿ ಕೂತ ಉಸಿರು ಘರ್ಜನೆ

ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಚಂದ್ರನನ್ನು
ಹುಡುಕೊ ಚುಕ್ಕಿ ಬಳಗವೆಲ್ಲ ಒಳಗೆ
ಉಲ್ಕೆ, ಗ್ರಹ, ಮೋಡಗಳ ನುಂಗಿಮೊಡಲು
ಅಜೀರ್ಣ. ಮುಗಿಲು ಮೇಯುವ ಕಷ್ಟ ಮೋಡಗಳ
ಉದರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಂದರ ಭಾರ. ವಿಶ್ವ ಸುಂದರಿಯು
ಉನ್ಮಾದ ಅಧರ

ಚಿತ್ತ ಆಕಾಶ ಧೋ ಧೋ ಎಂದೊರಲಿ ಮತ್ತೆ
ಮೂರು ಹೊತ್ತು ನೆರೆ ನೀರು
ಆಶೀರ್ವಾದಮಳೆಹನಿಗಳು ಕೊಟ್ಟು ಹೋದರೂ
ವಿಗಡ ದಳ್ಳುರಿಸೊಪ್ಪು ಧರೆಯಲಿ ?
ಸಾಗರಗಳೆದ್ದು ಮುಗಿಬಿದ್ದರೂ ನುಂಗುವುದು ಮಾತ ?

ನಿಶಾಚರ ಮನಸುಗಳು
ನಿಡಿದು ನಿಡಿದಾಗಿ ಸುವಿಶಾಲಿ ಕತ್ತಲು ಕರಿದಾಗಿ
ಹೊಂಚಿ ಕೂತ ಉಸಿರು ಘರ್ಜನೆ
ನಿಶ್ಶಬ್ದವಾಗ ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟಿತು ಭೀಮ ಬಾನು
ಕಡಗೆಲೆಯ ಅಡಗಿಂಬಿದಿರುವ ಕಣ್ಣೊ ಅಗೆಂಥ ಬೆಳಕ ಗಾನ !
ದಶದಿಕ್ಕುಗಳಗೊಮ್ಮೆಲೇ ಎದ್ದುಕ್ಕಿತೆಯ ರಥ ಮುಗಿಲಪ್ಪಿತು
ಮಾಯಾ ಬಜಾರಿನಲಿ ಮನಸು ಮೋಹಿ
ಹುಚ್ಚೆಕೇಳುವ ಧ್ರುವಗಳು ಅಗಲಿದ್ದ ಆವೇಗದಲ್ಲಿ

ಎದೆಯುಕ್ಕಿದ ವೃತ್ತ ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿ
ಕುಡಿಮಿಂಚುಗಳ ಗರಡಿ ತೋಟ
ಆಗೀಗ ಹಗಲ ಬಿಸಿಲ ಕೋಲುಗಳ ಗುಚ್ಛ ಬಿಂಬ
ಬೆಚ್ಚನೆಯ ತಳದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಆ ಮಿಂಚು
ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಎದ್ದು ಚಂದನವಾಯುವ ತಂಬಿಸುತ್ತಿತು

ಶಿಶಿರದ ಈ ತರಗೆಲೆಗಳೆದ್ದು
ಕ್ಷಣ ಗಾಳಿ ಹೊಸದಾಯಿತು.

ಸುನಯನ

ಒಂದು ಸಮರಾತ್ರಿ :

ಉಲೂಕಿ ಪ್ರಣಯದಲ್ಲಿ
ತಿಣುಕುತ್ತಿದ್ದ ನನಸ್ಸು ಹೊರಳಿ
ನನ್ನ ಚಿತ್ತದ ತೆರೆ ಸರಿದು
ಬತ್ತಲು ಬಯಲಾಗಿಸುತ್ತ
ಎರಡು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಕಳಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತವಕಿ
ಜೋಪಾನವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ಅರ್ಧ ನಿಮೀಲಿತ ಆ ನೇತ್ರಗಳು
ಯೋಗ ಮುದ್ರೆಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಹಂಕಾರಕ್ಕೆ
ಬನಾರಸ ಸೆಳವುಗಳ ಹರಿಯು ಉಣಿಸುವ
ರೋಮಾಂಚಕ ಚೌಕಟ್ಟನಿತ್ತಿದ್ದವು

ಎಂದು ಎಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಾಮದ ದೋಟಿಗೆ
ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡವೋ
ಆ ನಯವಂತ ಯುವಳ ನಯನಗಳಿಂದು
ಚಿತ್ತದ ಮೋಹ ಮತ್ತು ತರ್ಕದಿಂದ ಜಾರುತ್ತಿರುವ
ಕಾಲದ ಉಂಗುಷ್ಠ ಹೊಳಪಾಗಿದೆ.

ಗಾರುಡಿ ಗಂಗ ಭಾರತ

ಗಂಗಭಾರತವೆಂಬ ಗೇಯ ಕಥೆಯೊಂದನ್ನು ಮಾದಿಗರ ವಂಶಸ್ಥರಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಹಾಸ್ವೀಕರು, ಪಕ್ಕಲರು ಮತ್ತು ಸಿಂಧೆ ಗಾರುಡಿಗರು (ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಗಂಗಭಾರತದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಥಾಭಾಗಗಳನ್ನು ಹಾಡುವ, ಹಾಡುವ ಒಂದೇ ವರ್ಗದ ವಿವಿಧ ಗುಂಪುಗಳ ಹೆಸರಿನ ಜನ) ಇಂದಿಗೂ ಮಾದಿಗ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಗೊಂಬೆ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿಕಟ್ಟಿನ ಜನಾಂಗಗಳು ಇವರನ್ನು 'ಕಾಸಿ ಕಟ್ಟುವವರು' ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅರ್ಧ ಶತಮಾನದ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಜನಾಂಗಗಳು ಅರುಂಧತಿಯ ಪರಂಪರೆಯೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಗಾರುಡಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೂಡ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗದು ಬಹುತೇಕ ನಾಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಹಾಡುವ ಜಲಜಾಂಬವಂತನ ಕಥೆ ಡಾ. ಜಾ. ಜೋಷಿಯವರ ರಸತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವಂತಹುದಾಗಿದೆ. ಜೀವ ವಿಕಾಸದ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವೆನಿಸುವಂತಹುದು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಥೆಗೆ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಕಂಚಿಯ ಶಾಸನವೊಂದನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಹಾವು ಕೇಳಿ ನೀಡುವ ಪ್ರತಿ ಮಾದಿಗ ಕೇರಿಯಲ್ಲೂ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲದ ಹಬ್ಬದ ಮಹಾಸ್ವೀಕರು ನಗಾರಿ ಬಾರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಆಗಮನ ಸಾರಿ, ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಬೌಂಡಿಕೆ (ಚೌಡಿಕೆ) ಎಂಬ ತಂತಿ ವಾದ್ಯ ಬಾರಿಸುತ್ತ ಹಾಡುವ ಅವರ ಗಂಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ 'ಅರುಂಧತಿ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ, ಮಾದಿಗ ಚೆಲುವೆ ಅರುಂಧತಿಯನ್ನು ವಸಿಷ್ಠ ಮಹರ್ಷಿ ಒಲಿದು ಮದುವೆಯಾಗುವ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರಸಂಗ ಜಾನಪದ ಕಥಾ ಹೆಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಗ್ಗಿದೆ; ಬ್ರಹ್ಮ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಬಂದ ವಸಿಷ್ಠರಿಗೆ ತನ್ನ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಬಲ್ಲ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಕಾಣಸಿಗದಿದ್ದಾಗ ಭೂ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಮಾಂತ್ರಿಕ ಸುಂದರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವ ಅರುಂಧತಿ ತನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ಅರಿವೆಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ತಂದ ಮರಳನ್ನೇ ಬೇಯಿಸಿ ಅನ್ನದ ಹೊಳೆ ಹರಿಸುವುದು ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾರು ಮಾಡಿ, ಹೀಗೆ ನೂರೆಂಟು ಜಟಿಲ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಬಡಿಸಿ ಗಾರುಡಿ ತಪ್ಪ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ಹಿರಿಯರ ಅಜ್ಞಾನದ ಭಯದಿಂದ ಅರುಂಧತಿ ವಸಿಷ್ಠರನ್ನು ನಂತರ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆಯೂ ಕೋಟಿಯ ಹೊಸಲೋಕದ, ಅನಂತರ ಕೆಟ್ಟಾದ ಅರುಂಧತಿಯನ್ನು ವಸಿಷ್ಠ ಕರೆದೊಯ್ದು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಶಿಷ್ಟ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ವಸಿಷ್ಠ ಅರುಂಧತಿಯರ ಕಥೆಗಿಂತಲೂ ಇದು ಅಪೂರ್ವ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.

೧.

ಜೀವ ನಗಾರಿಯ ಸ್ಪಂದನ ಲಯಕ್ಕೆ
ಕಂಗಾಲಾಗಿ ಪಕ್ಕಲ ಮಹಾಸ್ವೀಕರು ಹಾಡುತ್ತಾ ಬಡಿದರು
ಬಡಿಯುತ್ತ ಹಾಡಿದರು : ತುರುಬ ಗಿರುವ ನಿಮಗೆ ಮುಕ್ತಿ
ಮೂಳೆ ಗಿಳಿ ನವಂಗ ತಾಳಿ
ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮುದ್ದ ಮುದ್ದು
ಜಾಂಬುವ ಮುದ್ದೆ ತಲೆಗೆರೆ
ಇಟ್ಟ ಹಿಡಿಯೊಳಗೆ ನಾಟಿದ್ದ ನಗಾರಿ
ಬೆಂಕಿಯುಂಡುಪಟ್ಟ–ಬೆನ್ನ ನೀಡಿತು ಇತಿಹಾಸದಪುಟಕೆ
ಗುಡ್ಡದ ಕಾಗೆ ಪ್ರೇಯುವ ಕೋಳು ಬೂದಿಯಾಯಿತು ರಾಮಗಿರಿ

ಇನ್ನು ಹುಡುಕಾಗಬೇಕು
ಪ್ರಥಮಾಕ್ಷರ ಸ್ಮರಿಸಿದ ಗಂಗಭಾರತ ಹಿರಿಕ
ಕತ್ತಲ ಕಂಚಿಯ ಕಣ್ಣು ಹುಡುಕುವ ಶಾಸನದೊಕ್ಕಣಿಕೆ

೨.

ನೆರಗುಂದಿದ ಹೂ ಕುಡುಗೋಲು
ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕನಸುಗಳೆಯುವಳು
ಮಾಸ್ತಿಯಾದವಳ್ಳಿ ದಿನ ಕಥೆಗೂಡಿವೆದೆ ನುಡಿಯು
ನಡುವಲ್ಲಿ ಧರೆ ಭರಿಪ ಧಾರಣೆ
ಕಾಮರೂಪಿನಿಗೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟ ಕತ್ತಲಾಳದ ಕವಣೆ
ಕನಸುಗಾರರೆದೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆವ ಗುಲಗಂಜಿ ಗುಚ್ಛ
ಅವಳು ಹೆಜ್ಜೆಯೂರಿದ ಕಡೆ–ಬಾಡುತ್ತ ಕಾಮರೂಪದ ಪಡೆ
ಕೋಟೆ ಕೊತ್ತಲಗಳಿದ್ದು–ಬಾನನ್ನೆ ಮುರಿದ್ದಬೀಳದ ಪೋಟದ ಕರೆ
ಇತಿಹಾಸ ಬೆಂಬಿದ್ದು
ಜಾನಪದರಿಗೆ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು ಹದಿಹರೆಯದ ನಿತ್ಯರ ಕರೆ
ಆ ಕಮಗಿನ್ನ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತಹಂಸಗಳಿದ್ದು ಕೊಕ್ಕು
ಹೊಂಡ ಬಿಂಬದ ಮೇಲೆ ಬರೆವವು
ಪ್ರೇಮಪುರಿಯ ಕಾವ್ಯಲೀಲೆ

ಅವಳು ನಾಟುವ ದಿನ
ಹಿಗ್ಗಾಸ ಸೂರ್ಯ ಎದ್ದ
ಅವಳು ಏದ್ದುಸುವ ಹುಗಿನಡಿ
ಪ್ರಸೂಗುಂಜಿನ ಗುಚ್ಚಗಾಮಿನಿ ನೆಳಲು

ಅವಳು ಹಾಡುವ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ವಸಂತ ನೇಗಿಲು ಹೂಡಿ
ಹಗಲ ಮುಗಿಲಲ್ಲಿ ನಗೆಯ ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಮೇಳ
ನೀರು ತುಂಬುವ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ
ಘಳಮಿಣಿಯು ಮೊಲೆಹಾಲು ಗೆಜ್ಜೆ ಬಿಚ್ಚಿಸುವ ಲಾವಣ್ಯ ಹನಿ
ಯಾರೀ ಯಕ್ಷದೇವಾಂತ್ರಿಕ ಖನಿ ?
ಯಾವಂಬಿಗನು ಎಳೆದು ಹಾಕಿದ
ಯಾವ ಸಾಗರದ ಹವಳದ್ದುಬಿನಿ ?

೩.

ಚಿಗುರಿನ ನಗೆ ಕೇಡು ಬಿಡಿಸಿಕೊಟ್ಟ ನದಿಯಲ್ಲಿ
ನಾಗಮಂಡಲವರಳಿ
ಇಂದ್ರನ ಮಗಳೆ ಇಳೆಗಿಳಿದಾಳೊ
ಆಸೌಖ್ಯ, ರಗಳೆ

ಆ ಕರಿ ಕಣ್ಣು
ನಾಗರ ಕುಡಿ ನಾಲಗೆ ಮಾಟು
ವೇದಾಂಗ ವಿಶ್ರಮ
ಕೆಂಗಣ್ಣ ತಾಪಸಿಯ ಬಸುಪು ಕಚ್ಚುವ ಕಂಟು
ಅಪ್ಸರೆ ಆಗಷ್ಟೆ ಹಡೆದ ಚಂದ್ರನಂತಹ
ಆ ಲಾಜವಂತಿಯ ಭೋಗ
ಮುಗ್ಧವಿಲಾಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಡಿದ ಮುಮುಕ್ಷು ವ್ಯೋಮ

ನವಿಲುಗಳು ಮಾತ್ರ ಅವಳ ದಾಸಿಯರಾಗಲರ್ಹವೆಂದ
ಬಿನ್ನಾಣದ ಲಾಸ್ಯಕ್ಕೆ
ತಿಲ್ಲಾನದ ರುದ್ರ ಕೂಡ ಕುಣಿಯುಬಂದ
ಕಡಲುಯ್ಯಾಳಿ ಕಾಮನಬಿಲ್ಲಿನ
ಹೆಣೆದ ದಿಗ್‌ದಿಗಂತದ ಗೂಡು
ರೋಮ ರೋಮದಲ್ಲೂ ಅರಳಿಕೊಂಡ ಕನಸಿನಸಂಭಾವದ ಹೂ
ಯೋಗ ನಿದ್ದೆಯ ಬೆಟ್ಟಗೆ ಜೇದ ಚಿತ್ತಾರದ ಪ್ರಾಕಾರ
ಈಗವಳೆ ಉಣಕದ ಕೆಡಹುವ ಹುನ್ನಾರ

ದ್ರಾಕ್ಷೀದೆಯ ಕೇಳಿಕಾಲಯದಲ್ಲ
ಎಷ್ಟೊಂದು ಪಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಸವಿಯೋಗಳು !

ಆದರೆ ಆ ಸುಖಾಂತ ಸೀಮೆಗೆ
ನವ ಶಿಶಾಂತ ಅವಳ ತಬ್ಬಿದ ಚೆಲುವ ಮುತ್ತುವಿಗೆ
ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶ !

೪.

ಮೂಡಣಗಡ್ಡ ಮಾರ್ಜಿಗೊಂಡು ನೀರವಕೆ ಶರವರಿಸಿದಾಗ
ಜರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿತು ಗಂಗ ಸುಳಿಯು ಗಾರುಡಿ
ಅರಳಿಯದೆ ಮಣ್ಣ ಹುಡಿ ಮೋಡಾವರಿ ಅನ್ನ ಮಳೆ
ಸುಳುಜೇನುಕ್ಕಿ–ಸೋಗೆ ಸೊಪ್ಪು ಬರಕೆ ತೊಪ್ಪೆ
ಬಡಿಸಿದೆಲೆಗೆ ಹಸಿದ ಕಣ್ಣು ಕೊಳ್ಳೆಹೊಡೆಯುಂತವೆ
ಎಂಥ ಬದುಕಿನಯಾತ್ರೆಗೆ ಪಂಥ ಜೋಡಿ
ಕಣ್ಕಟ್ಟಿನ ಮಾಡುಲ ಮರಾಳಿ ಮೋಡಿ
ಗಂಗಸ್ಪುಲ ಪಡೆದ ಭಾಗೀರಥಿಯ ಧವಳ ಧಾರೆ
ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲದ ಮಾರ್ದವ ಝರಿ
ಮೋಹಕ ಮಾಪಿನ ಚೆಲುವೆಗೆ ಅವನು ನಿವೇದಿಸಿಕೊಂಡ :
ರಕ್ತಮಾಂಸಪಿಂಡಗಳ ಕಿತ್ತಲ ಬೇಡಿಕೆಗಳ
ಅವಳ ನೋವಿನ ಮಗೆವಿಗೆ
ನರಗಳ ಸೇತು ಬಿಗಿದ ಬಗೆಗೆ.
ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಮಾತೆಗೆ ಬಂತು ಕೈ ಕಾಲು ಮಾತು
ಸೃಷ್ಟ್ಯಂತರ ಬೆಸೆದ ಸಂಜೀವ ತಂತು
ಆರೋತ್ತರ ಲೋಕದಿಂದ ಹಾರಿ
ಚೆಲುವ ಕಾಮಸಮುದ್ರದ ಜಲಪಾತ ಸೆಲೆ
ಬಣ್ಣ ಒಡೆದ ಬಿಲ್ಲಿನ ಬೆಡೆ
ಬಯಲಾನಂದ ಶಿವನ ಕಮುಪ್ರದಲ್ಲಿ
ತಣ್ಣಗಿನ ಹನಿ ಇವಳೊಬ್ಬಳೇ, ಇವಳೊಬ್ಬಳೇ.
ಸುಡುವ ನೋವಿನ ಬಾನಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನಿಟ್ಟ ಗರ್ಭ

ಬರೀ ಕಪ್ಪು ಕರಳಿದ ಹೊಟ್ಟೆಳ ಮೊಗ್ಗು
ಅವಳೊಬ್ಬಳೇ, ಅವಳೊಬ್ಬಳೇ

೫.

ದಂಪಾಲು ಸೂರ್ಯನ ಅಂಗಾಲು ಮೆಟ್ಟಿ
ತೂಗಿ ತೂಗಿ ಉಕ್ಕಿತು ಜೋಗುಳ
ನೇಯುಕಾವಳ ಹರಿದು–ಕನ್ನ ಗರ್ಭದ ತಾನೇ ಹೊಕ್ಕಳು
ಬಿಸಿಲು ಕೋಲಿನಂಗುಲ ಬೋರ
ದೊಡ್ಡ ಕರುಳಿನ ತಲೆಬಾಗಿಲ ತೋರಣ
ಕಟ್ಟಿದ ತೊಡೆ ಮುರಿದು ನೇತಾಡಿದ ರಣಾಂಗಣ
ನೆತ್ತರಗುಡ್ಡ ನೆಕ್ಕುವ ಸಿಂಗಳೀಕ ನಾಯಿ
ಮೂಳೆಗಳರಮನೆಯಟ್ಟಸುವ ನಟಕೇತ ನೃಪರು
ಕೋಣನ ಕೊಂಬಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಹಂಡ
ಶಿಬಿರಗಂಟಿನ ಕಪಾಲಬುರುಡೆಗಳಲ್ಲಿ
ಕುತ ಕುತ ಎಸರು
ಹದವಾದ ತೊಗಲ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ
ಉಕ್ಕಿ ಹರಿವ ಮಾಂಸ ಕೆಂಡ
ಕಾಲ ಪ್ರಕೃತಿ ಹೊರಳಿ ಬೆನ್ನಿಗೆ
ಮೂಲೆಗಳು ಮಾತು ಕಲಿತಿದವು
ದಿಕ್ಕುಗಳು ಚಲಿಸತೊಡಗಿದವು
ಆಕಾಶದೊಡಲಲ್ಲಿ ಉಷೆಯು ಮಂದರಾಗಿ ಕುಂಟಾಗನ್ನೆ
ಬಾಚಿದಮ್ಮ ಬೊಗಸೆಗೆ ಹೊಂಬಾಳ ಗೊನೆ ಗೊನೆ
ಬೊಟ್ಟಿಡುವ ತಾಯಂದಿರು
ಚೆಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆ ತೋಟವ ತಂದರು
ಬಳ್ಳದ ತುಂಬ ಗೋಪುರ ಕುಂಕುಮ
ಅರಿಶಿಣದ ನೆಲ ಹಾಸು
ಆಕಾಶದ ಬೆಳ್ಳಿಗಿಂಡಿ ಭೋರ್ಗರೆಸಿದ ಮಿನುಗು ಮಳೆಯಿಸು
ಕುಂದ ಕಲಶದ ತಂಗಡಿ ಹೂತೇರು
ಹಸರ ಗಿಡಗಿದಕ್ಕೊ ಬಳೆಗಳ ದಂ

ಬಯಲಲ್ಲಿ ಬೇಡ ಬಾಡಿದ ರಾತಿ ಗುಡ್ಯಾಗಾ
ತೊಟ್ಟಿಲು, ವೀಳ್ಯದ ತನಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದಡಿಕೆಯ ಗುಲಾಬಿ
ಹೊರುವ ಭುಜವಿಲ್ಲದೆ ನಡೆವ ಮಾತುಬಲ್ಲ ಮೇನೆ
ಕಾಳಹಳ್ಳಿನ ಕಾಳಿ ಹೊಸೆದು–ಮದನಸುಂದರಿ
ಹನಗೇರಿತು.

ಬಾಗಿಲ ಕಮಂಡಲ ತೋಳಕಟ್ಟಿ ನಿಟ್ಟಿಗೆ
ಬರಗಾಲದ ಭೂಮಿ ಎದೆಯುಬ್ಬಿ ನಕ್ಕಿತು
ಹಸಿರ ಪುಳಕದಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕಿತು

ಬಿಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟಿತು ರುದ್ರಲೋಕ
ಗಂಗಾಧಾರಕ ಪ್ರವಹಿಸಿತು ..

ಕಾಡು ಪಾಪದ ಕನಸು ಮತ್ತು ಊರಬೆಕ್ಕು

೧.

ಕಪ್ಪು ಮಬ್ಬಿಗೆ ಬೆಚ್ಚಿದ ಮುಂಜಾ ಜಾವದಲು
ಕಾಡುಪಾಪವೊಂದು ವನದೇವಿಯ ಕೆದರು ಕೂದಲ
ಬಿದಿರು ಮೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ
ಲೋಕ ವಿವಶವಾಗಿದ್ದೊಂದು ಜಾವದಲ್ಲಿ
ಇಡೀ ಲೋಕದ ಕಣ್ಣು ತಾನೇ ಆದಂತೆ
ಹುಡುಕುತ್ತಿತ್ತೇನನ್ನೋ ಸಿಗದೇಹೋದದ್ದನ್ನು

ಮಿಣುಕುಗಳಷ್ಟು ಮಿಣುಕಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಊದುಬತ್ತಿನ ವ್ಯಾಸ
ಸುಮ್ಮಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಡುಪಾಪದ ಮೇಲೆ ಬಿತ್ತು
ಅದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತು, ಪಾಪ ! ಇದು ಕಾಡುಪಾಪವೆಂದು
ಸಂಕೋಚವೇ ಅದರ ಕರ್ಣಕುಂಡಲ ಕವಚಗಳೆಂದು
ಲೊಚಗುಟ್ಟಿದ ಬಾಲ ನಗೆನಾಳ
ಮಿಡುಕಿತು–ಗಾಳಿ ಸುಳಿ ಸುತ್ತಿ ಸುತ್ತಿ ಮುಂಚಾಚಿತ್ತು

ಕನಸಿನ ಪತ್ತಲ ನೇಯುತ್ತಲೇ
ಕಂಟಿ ಗೂಡೊಳಗೆ ಮಾಯೆಯ ಮಾಡೊಳಗೆ
ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಪಾಪ ನಿಯುಕ್ತಗೊಂಡಂತೆ
ಚಂದ್ರಿಯರು ಹಿಡಿದ ಮಾಲೆಗಳು ಸಾಲುಸಾಲೇ
ಚುಕ್ಕಿ ಮಿನಾರಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ವಿಹಾರ ಲೀಲೆ
ಮಧು ಕುಡಿದೊರಗಿದ ಹೂ ದಿಂಡಿನ ಮೇಲೆ
ಸಂಭ್ರಮ ಸಲಿಗೆ ನಡೆ ... ಹೀಗೆ
ಕೋಟಿ ಚುಕ್ಕಿಗಳ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಗರ

೨.

ನೆಲಕ್ಕಿಳಿದಿದ್ದ ಸೂರ್ಯ ಬಾನೇರಿ ಕುಳಿತು
ಕಾಡುಪಾಪದ ಚಂದ್ರಹಾಸಿಗೆ
ಬೇಹುಗಾರಿಕೆಯ ವಾಸನೆ ಬಡಿದು
ಕತ್ತಲಿಟ್ಟಿತು ಲೋಕ ಕಪ್ಪು ಸಿಡಿಲು ಸುರಿದು
ಸಾವಿಗ್ಯಾರು ವಿಳಾಸವ ಕೊಟ್ಟರು ಕರುಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ?

ಕಾಡುಪಾಪದೊಳಗೊಬ್ಬ ಮುತ್ತಜ್ಜಿ ಕದಲಿದಂತಾಗಿ
ಬೆಕ್ಕಿನ ವಧ್ಯಸ್ಥಾನದ ಸಂಚು ಹೊಳೆಯಿತು
ಗರಿಗರಿ ಮೀಸೆಯ ಬೇಹಿನ ಶಿಕ್ಷೆ ನಿಯಾಮಕ ತನ್ನೊಳಗೇ
ಕನಸ ಹರಿದಾಕೋ ಎಂದೊರಲಿತು–ಒಮ್ಮೆಲೆ
ಇಂದ್ರಚಾಪದೊಡಲಿಂದ ಕೊರಳಲಿಗುರುಳಿತು.

ಕನಸೇ ಬದುಕಾದ ಕಾಡುಪಾಪ
ಈಗದಕೆ ಕಾಡಿಲ್ಲದ ಬಯಲುನಾಡಲ್ಲಿ ಪಾಪ
ಬೆಕ್ಕುಗಳ ಕಟ್ಟೆಚ್ಚರದ ಪಹರೆಯಲ್ಲಿ....
ಕನಸುಗಳ ಬಗೆವ ಪರಿತಾಪ !

ಗಿಳಿಯು ಪಂಜರದೊಳಿಲ್ಲ

ಪಚ್ಚೆ ಪನ್ನೀರಂಗಳ ಜೊತೆಯಾಗ್ಗಿ ಹಸುರೆ
ಪಂಚರಂಗಿ ಹೂವಾಗಿ ನಳನಳಿಸಿದ ಗಿಳಿಯದು
ತನ್ನ ಕೌಶಲ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿಗಿಂತ ವೇಗವಾಗಿ
ಹಾರಬಲ್ಲ ಮೋಹಪಿಂಜವನ್ನು ಕಂಡಿತ್ತು ಕೋಟಿ ಬಾರಿ
ದಿಗಂತಗಳನ್ನಳೆದ ಅಂಗುಲ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಜೋಡಿ
ಮೋಡದೊಯ್ಯಾಡಿ ಹಾಡಿತ್ತು ಕಾಲದ ಜೋಡಿ

ಸಹಿಯುಳಿಲ್ಲದ ಸುಳಿವ ವರ್ತಕನ ಮಗಳು ಚೆಲುವಿಗೆ
ಕುಂಟಿ ಕಂಡದಿ ತೆರೆಯುತ್ತ ಬಂಧನದ ಮಾರ್ದವ ಲೋಕ
ತನ್ನೊಳಗೇ ಹುಟ್ಟುತ್ತ ಹಳಿಕ ಕನಸುಗಳ ಭ್ರಾಂತಿ ಗೊಂಚಲು
ಪುಷ್ಪಪಾಟದಲಿ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿದ ಚೆಲುವ ಗಿಳಿರಾಮ
ಎಲ್ಲಿರುವನೋ? ನನ್ನ ಮರೆತು ಆರಾಮ
ಹಾರಲಾರದ ಕನಸು–ನಡೆಯಲಾರದ ಮನಸು
ಸುತ್ತಲ ಜಗತ್ತಿಂದ ಅಭೇದ್ಯ ಕಾಪು
ಪಂಜರದ ಪಕ್ಷಿ ಪಂಚರಂಗಿಯು ಪ್ರಿಯೆಗೆ !

ವ್ಯಾಪಾರ ನಿಮಿತ್ತದ ಬೇಟೆಗೆ
ತರಲು ಹೇಳಿತು ತನಗೊಂದು ಕಾಣಿಕೆಯನೊಟ್ಟಿಗೆ-
ಅರಣ್ಯದಡವಿಯು ಪೇರಲ ಮರದ ಪತ್ರ ಹಿಡಿಯುವ ಕುಶಲ ವಾರ್ತೆಯು
ಮುತ್ತು ವೈಡೂರ್ಯಗಳ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಮರ್ಕಕೆ
ದೂರ ದೇಶದ ನಿಬಿಡ ಕಾಡಿಂದ ಕಂದ
ಸಾವಿನೋಟದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ರಾಗವೊಂದನ್ನು
ಪಟ ಪಟ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿದು ಸಂದೇಶ

ಮರಣಿಸಿದ ಮುಂದೆ ಗಿಳಿಯು ವಿಲಕ್ಷಣ ಶೋಕಕೆ
ಪಂಜರದ ಹಕ್ಕಿಯು ಪ್ರಾಣ ಪಟ ಪಟಿಸಿತಿಲ್ಲ.
ದಟ್ಟವಪೊಗೆದ ಬೆಟ್ಟಗ ಕ್ಷಣದಿ ಕಟ್ಟು ನಿಷ್ಠೆಗಳು
ಕುಸಿದ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೊದಗೆ ರೆಕ್ಕೆ ಪುಕ್ಕವು ಬಂದು
ರಿವ್ವರಿವ್ವನೆ ಹಾರಿತು ಗಿಳಿ ಅನಂತವಿಯು ಅಮ್ಮನೊಡಲಿಗೆ

ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿ ಬಿಸಿಲು ಓಲಾಡಿ
ಗಿಳಿಯು ಹಾರಿದ ಗುರುತೇ ಇಲ್ಲದಾಕಾಶ
ಕೊಡಲು ಲಾಲಿತ್ಯದ ನೆನಪೇ ಇರದಂತಾದ
ಚಿನ್ನದ ಪಂಜರವೀಗ ಮಾಂತ್ರಿಕನ ಪಳೆಯುಳಿಕೆ !

ಪಂಚಾಗ್ನಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು
ಚೆಲುವಿಯು ಚಿಗುರೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿ ಕಲರವಿಸಿ
ಆ ಹಾಡುಗುಮರಿಯ ಮದನ ಮಾತುಗಳು
ಎಳೆ ಕೋಟೆಸಾಟಿಗೂ ಹಾರಿ ಬಂದಿಳಿದು
ಪಕ್ಕೆಯಲಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ನಕ್ಕಂತಾಯಿತು
ಹುಣ್ಣಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಬಂದ ಚಂದ್ರನೇ ಸಿಕ್ಕಂತಾಯಿತು.

ಮಕ್ಕಲಿ ಘೋಷಾಲ್*

೧.

ಮೋಡದುಂಡೆಗಳನ್ನು ಚೆಂಡುಗಳಂತೆ ಸೆರಗಲ್ಲಿ
ಪುರುಷದಿಂದೆಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು
ಹಾಳೆಗರಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಪುನಃ ಓದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ
ಬಾರು ಜಾಲ್ಕ್‌ಗಳ ಹೊಸದ ಕೋಪಿದೆಯರು
ನೈತಿಕ ಕೋಮಲತೆಯನ್ನು ತಂದ ಚಿತ್ರಯರು
ನಡೆಯಾಡಿದ ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ಸುಳಿದ
ಛಲ್ಲೆ ಬಿರಿದಂತೆ, ಚಿತ್ರೋನ್ಮಾದಕ ಘೋಲ್ಲೆ ಹೂನಂತೆ
ಕನಸುಗಳು ಬಿತ್ತು ಆ ನೆಲದಲ್ಲಿ
ಕರುಳು ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ

ಮಿಥ್ಯ ತಪನಸೂಗಳಲ್ಲಿ ಗದ್ದಲ ಬಿಗಿದು
ಗೆದ್ದು ಬಂದೆ ಗಂಧರ್ವಗಾಯಿನಿಯೊಂದು ಉಕ್ಕಿ
ಉಲ್ಲಸಿತ ತೆನೆಗಳವಲ್ಲಿಗೆ
ತೆನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಂದೆ ತತ್ತ್ವಸ್ವರ
ಮೃತ್ಯುವಿನ ಮೋಹರಾದ ಮೋಹಕ ರಹಸ್ಯವ

*ಮಕ್ಕಲಿಘೋಷಾಲ್ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಾಗರ ಕಲಾವಿದರ ಒಬ್ಬನಾದ. ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ, ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದ ಪ್ರಾರಂಭಕನೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗೋಟಾಕಲಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅನಾಥನಾದ ಮಕ್ಕಲ ಗುಲಾಮನಾಗಿದ್ದ. ನಂತರ ಕಾಡು ಮೇಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುತ್ತ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯಾದ. ಸಂಗೀತವನ್ನು ಅದಮ್ಯವಾಗಿ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಲ್, ಗುಹೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಕಿವಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆದು ಸತ್ತನೆಂಬ ಮಾತೂ ಇದೆ.

ಜೇಂಕಿ ಸಂಗೀತಗಳ ಬೆಳಕ ಹಿಡಿದ ಬಟ್ಟೆಗೆ
ಸಂಗೀತ ಮೈಥುನದ ಉತ್ತುಂಗದಲ್ಲಿರಿದೆ
ಪೂಸಿಕೊಂಡು ಬೆಂಕಿಯ ಪರಿಮಳವ
ಕುಡಿದ ಸಂಗೀತದ ಸುತ್ರಾಪ್ಯಗಳ ಬಟ್ಟಲು ಬಟ್ಟಲಾಗಿ
ಒಡಲು ಬಟ್ಟಲಾಗಿಸಿ
ಸ್ವರಯು ರಸಕುಂಭದಲ್ಲಿ ಚಿಗಿತು ನಾಟಕವು
ತಾಂಡವಿಸಿ ತನು ಹೂವು
ಗುಹೆ ಗಹ್ವರಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯಭಾಷೆಯ ಪ್ರತಿರವ
ಬೆವರು ಹರಿದಂತೆ ಬೆಳಕು ಹರಿದು
ಕಡವೆ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗುವ ಕುರುವ
ನಗ್ನ ದಿಕ್ಕುಗಳು ನರ್ತಿಸೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ
ಗುಲಾಮನ ಚುಂಬಿಸಿತೆ ಅನುಭಾವ
ಭವದ ಭರವಸೆಯೂ ಬೆಟ್ಟವಂತೆ ?

೨.

ಕಂಡು ಕಾಣದ ಬದುಕುಗಳಲ್ಲಿ
ಈ ಗುಲಾಮನಿಗೇನು ಕೊಟ್ಟರಿ ಗುಟ್ಟು ?
ಚಿಗುರು ಚಿಗುರಲ್ಲೂ ಹುದುಗಿರುವುವು
ಯಾವ ಚಿರಂಜೀವ ನಿಜದ ಹುಟ್ಟು ?
ಬೆಳಗಾಯಿ ಸಾಯುತ್ತಿದೆ ಭೂಚಂದನುತ್ತರಕೆ
ಸಂತನಂತವಿದು ಬಯಲೊಡಲಲ್ಲಿ

ನಿಸರ್ಗ ಸರ್ಗ ನೀನೆಂದು
ಜೀವ ಪ್ರವಾಹ ಕಾಲ ಪ್ರಪಾತದೊಳನಿಂದು
ಅರಗಳಿಗೆ, ನಿನ್ನೊಳು ನೀನೆಂದೆ
ಅಮೃತ ಕಡೆದವರೇನು ನಾವು ಕುಡಿದಿದ್ದವರು ?
ಅನಿಮಿಷದಾಲೋಚನೆಗಳ ಸುಟ್ಟರೇನೋ—
ಸುಡಲಿಲ್ಲ ಜೀವೋನ್ಮಾದ ಭಗೀರಥ ಬೆಂ. ಕರೆಗಳ

ಘೋರ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರಿಳಿಬಿಟ್ಟ ದಾಡಿಗಳು
ಗುಹ್ಯಾಂತದ ಗುಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತ ಬದುಕುಗಳೊಡನೆ
ಪಾವನ ಗಂಗೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ
ತಬ್ಬಲಿಯೂ ತಲ್ಲೀನ ; ತಾಯೊಡಲ ತಪಸ್ಸಲ್ಲಿ ಲೀನ

ಹೆತ್ತಬ್ಬೆ ಬಿಟ್ಟ ಕೂಸೆಯಾಗಿರು ಎಲ್ಲಿಂದು
ಆಯುಷಾಯುಗಳ ಭಾಷೆ ನಿಶ್ಶಬ್ದವೆಂದು
ಹುಡುಕಿದನು ಹುಟ್ಟು ಹುಟ್ಟುಗಳಲ್ಲೂ
ತನಗೆ ಹೇಳಲು ಏನನೂ ಉಳಿಸೊಂಡಿದೆಯೆಂದು
ತಡಕಿದನು ಕತ್ತರಿಸಿದೆದೆ ಕದಲುಗಳಲ್ಲೂ :
ಕತ್ತಲ ಗೋದಾವರಿಯು ಬೆಸ್ತಲ್ಲಿ ದೋಣಿಸಿದೆ ಸುಮ್ಮನೆ
ಕಳೆದ ಹಾದಿಯು ತೋರದಾದಷ್ಟಕೆ ?
ಚಂಡೆ ಬಂಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಿರಿದು ಇಳಿದು
ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುತ್ತಿದೆಯೇನೋ ನಿನ್ನ ಮಾತುಗಳನು
ಅರ್ಥವಾಗದಿನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆ ಬನಿಯಲಿ
ಬಿಡಿಯೊ ಆದನ ಹಿಡಿಯೋ ಪವನ.

ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಹೊಳೆಯೊಂದಿಗೇ
ಜೀಕಿದವು ಗಗನಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಉತ್ಕಟ ಪ್ರೇಮ ಪುಷ್ಪಗಳು
ವಿಶ್ವವನಳೆದು ಬಂದ ಬಂಗುಡು
ಬಸವನ ಹುಳು, ಚಿಪ್ಪುಗಟ್ಟಿ ಎದೆಯೊಳಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥರ ಜ್ವರ
ಸೂರ್ಯ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮುಗಿಲು ಇಳಿದಾಡಿ
ಬೆಳ್ಳಿ ಬೆಳಕಿನ ಗಣಿಗಳು ಗವ್ವೆಂದವೆ

ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು ಯಾರಿಗೆ
ಮೊಲೆಹಾಲ ಬೇರುಗಳ ?
ಹುಟ್ಟಿನ ಹರಿವಿನಮಡಿಲಲ್ಲಿ
ನೋಳಲಾಯಿತೇ ನಕ್ಕರಿಯ ಉತ್ತರಪಥ ರಾತ್ರಿಗಳು
ಜನವರಿಯಂತಹ ಕನಸ ರಾತ್ರಿಗಳು

೩.

ಕೆಲವು ಜಲಧಾರೆಯಂತೆ ಮನೋಮಯಗಳು ಕೆದರಿ
ಮೃತ್ಯು ಸಖಿಯ ಮಾಂಗಲ್ಯಗಿರಿಗೆ ಚುಂಬನ ವರ್ಷ
ಆ ಆಮೋದಗಳ ಕಡೆಗೋಲು ಕಂದನಾದನೇಕೆ ?
ಬದುಕು ಕಂಡಿತೆ ಮತ್ತೆ ಭಾವ ಶುಶ್ರೂಷೆ ?

ಸಾವಿನನಾಕಲರಿಂಗಿ ಸ್ವಪ್ನ ಸುರಭೀನು ಸೊರಗಿ
ಸಾವ ತಾಪಗಳ ಭೀತಿ ಮುಖಿಗಳಲಿ
ಕಂಗೆಟ್ಟ ಪಾತ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಕೆ ಇಷಲಭದ ತಾಳ ಕೊಡಿಸಿ
ಅಳಿದುಳಿದದ್ದೆಲ್ಲ ಕಳೆದು ಹೋಗಿ
ಇಹಕ್ಕೇ ಭಾಜನವಾದ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅಣುರೇಣು ಶರಣು
ವಿಧಿವಿಶೇಷವಾದುದು ಕರ್ಮಗಳು ಗೆದ್ದರೆ
ತನ್ನ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಂಡರೆ ತತ್ತ್ವ ಹುಣ್ಣಿಗೆ ಮತ್ತೆ ?

ಆಕಾಶದ ಕಣ್ಣು ಕಂಡಾಗ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ
ಸಾವಿನ ಗೂಗೆ ಬೇಬಿದ್ದು ನಿರಂತರ
ಬೆಳಕ ಪೊದೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವ್ಯಕ್ತ ಭಯದ ಕುರುಹು ಗೂಡು
ಅಲೌಕಿಕವಾದಗಲು ಇನ್ನಿಲ್ಲದೆ
ನಡೆಸ್ಸದೆ
ಆಘಾತಗಳ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದೆಮ್ಮ
ಜನಗಳಾದರೂ ಸಾವಿನ ಗುಪ್ತ ವ್ಯಾಮೋಹಗಳಲ್ಲಿ
ಕವಚವಿಡಿದ ಕನಸದ ತೂಗಿ ತೂಗಿ
ವಿಲಪಿಸದ ವಿದಗ್ಧ ದಿವ್ಯ ನೀಳ್ಗೆ ಬದುಕುವ ಸತ್ಯತ್ವಗಳಿಗಾಗಿ ?

೪.

ಚಿತ್ತಶಯನದ ತನುವಿಳಿದವರು ಹರಿಯಿತು
ಹೂಳ ಹೊಳೆಯು ತಳೆಯಿತು
ಸಕ್ಕದ ಒಡ್ಡುಗಳನ್ನುರುತ್ತ ದಿಟವಿ
ತನ್ನೊಳಗೆ ತಾನೋಡಿ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಬತ್ತಿಲ್ಲಿ ?

ನೂರು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ ದೋಕಾಯಿತೆ
ಮೂರೇ ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ ಲಾಲಿತವಾಸಕ್ಕೆ

ಹೆಜ್ಜೆಯೊಂದೆಲ್ಲೂ ಮುಂದೋಡುತ್ತಲಿರುವಂತೆನಿಸಿ
ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದನು ಕುಣಿ ಕುಣಿದು ನಿಂತಲ್ಲೇ
ಕಳ ಕಳೆದಂತೆ ಜಟೆಗಳಂಥತೆ ತೆರೆ ತೆರೆ
ಧರ್ಮ ಗಂಟುಗಳು ಅರಳುವಂತೆ ಸಪ್ತಳ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ
ಕುಣಿವ ಹಡಗಿಗೆ ಲಂಗರು ಹುಡುಕಾತುರ

ಕಾಲದ ಕಣ್ಣವೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತು
ವಾದ್ಯ ತಂತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಿಸಿದನು ಅಗೋಚರ ಲೋಕಗಳ
ತಂಬೂರಿ ವರ್ಣದಲಿ ಹೊಯ್ದು ತಾಂಡವ ಧರತ
ಮೀಟಿ, ಸವಿಂದೊಂದಿಗಿನ ನೇಚರ ಕನಸುಗಳು
ಗೋಶಾಲೆಯ ಗೂಡಸೂಗಳ ನಡುವೆ ಕಡವಿದನು ತಾಯ ಕಣ್ಣು
ಕುಣಿವ ಹಡಗಿಗೆ ಲಂಗರು ಹುಡುಕಾತುರ

ತೀರಗಳೇ ಕುಣಿದ ಸಾಗರದೊಡಲಲ್ಲಿ
ಪ್ರಾಚೀನ ನೀರು ನೀನು
ಹೇಳಿಬಿಡಬಾರದೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಈಗ
ಆ ಧವಳ ಸಕ್ಕದ ಹವಳ ಕಣ್ಣುಗಳ ?

ಸೂರ್ಯ ಮತ್ತು ಭೂಮಿ

ಬೆಂಕಿಯ ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಈಸು ಕಲಿಯುವ
ಸುಂದರ ಮೀನು ಸೂರ್ಯ ನೀನು
ಕ್ಷಣವೊಂದಕ್ಕೆ ಕೋಟಿ ಬಾರಿ ಸಾಯುವ ಚೋಮೂಜ

ನಿರಂತರ ಪಕ್ವಾನುಭವಗಳ ಸ್ವಾದದಲ್ಲಿ
ಸ್ವೇದಭರಿತ ದೇಹವ ಹೊರಳಿಸಿ, ಹೊರಳಿಸಿ
ಋತುಗಳ ಗಟ್ಟಿ ಪುಲಕ ಮೆಟ್ಟಿ
ಕ್ಷಣವೊಂದಕ್ಕೆ ಕೋಟಿ ಬಾರಿ ಕಡುಹುಸಿದರೆ ನಳಿ
ಹಡೆವ ಈ ಗಾಂಧಾರಿ
ಚಿರ ಯೌವನ ಬಾಣಂತಿ ಪೃಥ್ವಿ.